

Skupština Crne Gore

Izvještaj o radu Odbora za evropske integracije za 2014. godinu

Podgorica, 28. januar 2015. godine

Sadržaj

I Uvod.....	2
II Sjednice Odbora za evropske integracije	3
2.1. Prikaz sjednica Odbora sa tačkama dnevnog reda i datumom održavanja.....	3
2.2. Prikaz zakonodavnih, nadzornih i drugih aktivnosti Odbora.....	6
2.3. Statistički prikaz sjednica Odbora za evropske integracije u 2014. godini.....	8
III Druge aktivnosti Odbora za evropske integracije.....	9
3.1. Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima.....	9
3.2. Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori.....	23
3.3. Komunikacija Odbora sa građanima Crne Gore.....	40
IV Sastav Odbora za evropske integracije.....	47

I Uvod

Donošenjem Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU decembra 2013. godine, definisan je odnos Vlade i Parlamenta kao glavnih subjekata u procesu pregovora i upravo na saradnji ove dvije institucije zasniva se sveobuhvatnost, dinamičnost i tok evropskih integracija Crne Gore. Proaktivni pristup Odbora za evropske integracije prilikom ispunjavanja svojih nadležnosti, ne samo onih koji proizilaze iz Poslovnika, već i obaveza koje proističu iz percepcije njega kao jedinog odgovornog radnog tijela Skupštine u okviru parlamentarne dimenzije pregovaračkog procesa, prepoznat je još od samog konstituisanja, decembra 2012. godine. Osim toga, svojim djelovanjem Odbor nastoji da pojača vidljivost u javnosti, te pregovarački proces približi građanima u što je moguće većoj mjeri, doprinoseći transparentnosti i inkluzivnosti cijelog procesa.

Odbor za evropske integracije je u toku 2014. godine održao ukupno **15 (petnaest) samostalnih i 2 zajedničke sjednice** sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike. U okviru pomenutih sjednica održano je ukupno **deset konsultativnih saslušanja**. Takođe, u skladu sa svojim nadležnostima, Odbor je tokom 2014. godine razmotrio **14 nacrta pregovaračkih pozicija**, od kojih je jednoglasno donijet predlog za izmjenu nacrta pregovaračke pozicije za pet poglavlja, dok su za ostale nacrte pregovaračkih pozicija jednoglasno usvojena pozitivna mišljenja.

Pored toga, Odbor je razmotrio Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu u dijelu potrošačke jedinice koja se odnosi na Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, te se upoznao sa nizom drugih dokumenata koje priprema Ministarstvo. Komunikacija je ostvarena i sa Delegacijom EU u Crnoj Gori, uspostavljanjem prakse predstavljanja godišnjeg Izvještaja o napretku Crne Gore na sjednici Odbora.

Prepoznajući nužnost povećanja stepena informisanosti javnosti o integracionom procesu, a uzimajući u obzir činjenicu da su sjednice Odbora posvećene razmatranju nacrta pregovaračkih pozicija zatvorene za javnost, u toku godine koja je na izmaku, Odbor je organizovao **pet javnih tribina** na temu pregovaračkih poglavlja, koje su okupile različite strukture društva, u cilju razmjene mišljenja o sadržaju tih poglavlja neposredno pred sjednicu na kojoj su razmatrani. Osim njih, u cilju unapređenja inkluzivnosti procesa, organizovane su i tribine sa srednjoškolicima u Prijestonici Cetinje, te opštinama Bijelom Polju i Beranama, kao i sastanci sa predstavnicima pomenutih lokalnih samouprava, u cilju razmjene informacija o razvojnim projektima s posebnim osvrtom na pretpristupne fondove. Dalje, konstatuje se stalan rast pratilaca „Facebook“ (Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore) i „Twitter“ (@EUOdborCG) naloga Odbora.

Pomenute aktivnosti u skladu su sa mjerama koje predviđa Akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore u 2014. godini, u okviru kojih se ističe i praćenje sprovođenja Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014-2018, kao i razmatranje izvještaja o toku evropskih integracija, te izvještaja o realizaciji obaveza iz SSP-a.

Težeći da Odbor, kao radno tijelo na koje je Skupština Crne Gore prenijela sve nadležnosti u oblasti pregovora, ostvari snažniji kontakt sa parlamentarcima država članica Unije, u januaru tekuće godine, organizovana je studijska posjeta delegacije Odbora za evropske integracije institucijama EU u Briselu, te održani sastanci u Parlamentu i Vladi Finske.

U okviru parlamentarne diplomatije, održani su brojni bilateralni sastanci članova Odbora, na kojima su razmijenjena iskustva o procesu evropskih integracija uglavnom sa zemljama članicama EU, ali i konstatovan napredak u procesu pregovora Crne Gore sa EU. Takođe, članovi Odbora učestvovali su na četiri sastanka odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije

- COSAC. Članovi Odbora učestvovali su i na sastancima Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore (POSP) u Podgorici i Briselu. Osim toga, u okviru predsjedavanja Crne Gore, Odbor za evropske integracije bio je ovogodišnji domaćin IX sastanku COSAP-a.

Sve u svemu, Izvještaj u nastavku koncipiran je u četiri cjeline - Uvod, Sjednice Odbora za evropske integracije, Ostale aktivnosti Odbora za evropske integracije i Sastav Odbora za evropske integracije, te kao takav predstavlja deskriptivni prikaz rada Odbora u minuloj godini.

II Sjednice Odbora za evropske integracije

U toku 2014. godine, Odbor za evropske integracije održao je 15 (petnaest) samostalnih i 2 zajedničke sjednice sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, na kojima su ukupno razmotrene 42 (četrdeset dvije) tačke dnevnog reda, a u okviru kojih je zabilježeno 106 (sto šest) učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

2.1. Prikaz sjednica Odbora sa tačkama dnevnog reda i datumom održavanja

Sedamnaesta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 31.1.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 4 - Sloboda kretanja kapitala.

Osamnaesta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 31.1. i 10.2.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.

Dvadeseta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 7.2.2014. godine:

1. Usvajanje Izvještaja o radu za 2013. godinu Odbora za evropske integracije;
2. Usvajanje Plana rada za 2014. godinu Odbora za evropske integracije;
3. Razno.

Devetnaesta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 10.2.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 32 - Finansijski nadzor;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 33 -Finansijske i budžetske odredbe.

Dvadeset prva sjednica Odbora za evropske integracije, održana 16.4.2014. godine:

1. Izbor zamjenika predsjednika Odbora za evropske integracije;

2. Razmatranje 33. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja EU;
3. Razmatranje 34. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja EU;
4. Predstavljanje Informacije o programima podrške Evropske unije;
5. Predstavljanje Strategije za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i pripremama Crne Gore za članstvo za period 2014 - 2018. godine;
6. Razno.

Dvadeset druga sjednica Odbora za evropske integracije, održana 28.4.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 16 - Porezi;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 29 - Carinska unija.

Dvadeset treća sjednica Odbora za evropske integracije, održana 29.4.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 18 - Statistika.

Dvadeset četvrta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 29.4.2014. godine:

1. Razmatranje prvih kvartalnih izvještaja o realizaciji akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24;
2. Razmatranje Priloga izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu za period od 1. septembra 2013. do 1. aprila 2014. godine.

Dvadeset peta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 5.6.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlja;
3. Razno.

Dvadeset šesta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 10.7.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 9 - Finansijske usluge;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 21 - Trans-evropske mreže;
3. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 30 - Vanjski odnosi.

Treća zajednička sjednica Odbora za evropske integracije i Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, održana 21.7.2014. godine:

1. Razmatranje Izvještaja o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2013. godinu.

Dvadeset sedma sjednica Odbora za evropske integracije, održana 9.9.2014. godine:

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 14 – Saobraćajna politika;
3. Razno.

Dvadeset osma sjednica Odbora za evropske integracije, održana 19.9.2014. godine:

1. Razmatranje Priloga Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014 - za period 1. april - 1. septembar 2014. godine;
2. Predstavljanje 1. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2014. godine;
3. Predstavljanje 2. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2014. godine.

Dvadeset deveta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 9.10.2014. godine:

1. Predstavljanje Izvještaja o napretku Crne Gore za 2014. godinu.

Trideseta sjednica Odbora za evropske integracije, održana 12.12.2014. godine:

1. Izbor zamjenika predsjednika Odbora za evropske integracije;
2. Razno.

Četvrta zajednička sjednica Odbora za evropske integracije i Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, održana 12.12.2014. godine:

1. Razmatranje Predloga zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu.

Trideset i prva sjednica Odbora za evropske integracije, održana 22.12.2014. godine u dva nastavka:

1. Razmatranje Izvještaja o toku evropskih integracija Crne Gore za period januar – jun 2014;
2. Razmatranje Drugog Izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, s tabelom godišnjeg izvještavanja septembar 2013. – septembar 2014;
3. Razmatranje Trećeg kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul – septembar 2014;
4. Razmatranje Prvog, Drugog i Trećeg kvartalnog izvještaja o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014-2018;
5. Predstavljanje Informacije o bilateralnoj saradnji s članicama EU;
6. Usvajanje Strategije unapređenja komunikacije Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore sa građanima putem društvene mreže Tviter;
7. Razno.

2.2. Prikaz zakonodavnih, nadzornih i drugih aktivnosti Odbora

Zakonodavne aktivnosti

U okviru zakonodavnih aktivnosti, na četvrtoj zajedničkoj sjednici sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, održanoj 12.12.2014. godine, Odbor je razmotrio **Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2015. godinu**. Članovi Odbora jednoglasno su usvojili mišljenje da su sredstva predviđena za Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija optimalna i utvrđena u skladu sa nadležnostima i cjelokupnom makroekonomskom situacijom, na koju su ukazali i sami predstavnici dva ministarstva.

Praćenje procesa pregovora

Na osnovu člana 42a stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za evropske integracije ima nadležnost da nadgleda i ocjenjuje tok pregovora i daje mišljenja i smjernice, u ime Skupštine, o pripremljenim pregovaračkim pozicijama.

U skladu sa ovom nadležnošću, Odbor je u 2014. godini razmotrio ukupno 14 pregovaračkih pozicija.

Na sedamnaestoj sjednici, održanoj 31.1.2014. godine, Odbor je razmotrio Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje **4 - Sloboda kretanja kapitala**. Odbor je jednoglasno donio predlog za izmjenu ovog nacrta, sa čime su se saglasili prisutni predstavnici pregovaračkog tima.

Na osamnaestoj sjednici, održanoj 31.1.2014. i 10.2.2014. godine, Odbor je razmotrio Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje **31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika**. Nakon što je u prvom dijelu sjednice iznijeto više predloga za izmjenu nacrta, u nastavku sjednice je pregovarački tim predstavio izmijenjen tekst sa inkorporiranim sugestijama, nakon čega je Odbor jednoglasno usvojio pozitivno mišljenje.

Na devetnaestoj sjednici, održanoj 10.2.2014. godine, Odbor je razmotrio nacrt pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja **32 - Finansijski nadzor** i **33 - Finansijske i budžetske odredbe**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na dvadeset drugoj sjednici, održanoj 28.4.2014. godine, Odbor je razmotrio nacrt pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja **16 - Porezi** i **29 - Carinska unija**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na dvadeset trećoj sjednici, održanoj 29.4.2014. godine, Odbor je razmotrio Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje **18 - Statistika**, za koji je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na dvadeset petoj sjednici, održanoj 5.6.2014. godine, Odbor je razmotrio nacrt pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja **2 - Sloboda kretanja radnika** i **28 - Zaštita potrošača i zdravlja**. Odbor je jednoglasno donio predloge za izmjenu ovih nacrta, sa čime su se saglasili prisutni predstavnici pregovaračkog tima.

Na dvadeset šestoj sjednici, održanoj 10.7.2014. godine, Odbor je razmotrio nacrt pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za

poglavlja **9 - Finansijske usluge**, **21 - Trans-evropske mreže** i **30 - Vanjski odnosi**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na dvadeset sedmoj sjednici, održanoj 9.9.2014. godine, Odbor je razmotrio nacрте pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja **3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga** i **14 - Saobraćajna politika**. Odbor je jednoglasno donio predloge za izmjenu ovih nacрта, sa čime su se saglasili prisutni predstavnici pregovaračkog tima.

Nadzorne aktivnosti – kontrolna i konsultativna saslušanja

Odbor u 2014. godini nije imao kontrolnih saslušanja.

Odbor je u 2014. godini održao deset konsultativnih saslušanja.

Odbor je na dvadeset i prvoj sjednici, održanoj 16.4.2014. godine, razmotrio **33. i 34. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja EU**.

Na dvadeset četvrtoj sjednici, održanoj 29.4.2014. godine, Odbor je razmotrio **prve kvartalne izvještaje o realizaciji akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24**.

Na trećoj zajedničkoj sjednici sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, održanoj 21.7.2014. godine, Odbor je razmotrio **Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2013. godinu**.

Na dvadeset osmoj sjednici, održanoj 19.9.2014. godine, Odbor je razmotrio **1. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar – mart 2014. godine, i 2. kvartalni izvještaj, za period april – jun 2014. godine**.

Na trideset i prvoj sjednici, održanoj 22.12.2014. godine, Odbor je razmotrio **Drugi Izvještaj o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, s tabelom godišnjeg izvještavanja septembar 2013. – septembar 2014. godine, 3. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period jul – septembar 2014. godine i 1, 2. i 3. kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014-2018. godine**. Na istoj sjednici, Odbor je razmotrio **Izvještaj o toku evropskih integracija Crne Gore za period januar – jun 2014. godine**. Uz određene stavove i predlaganje tehničkih ispravki, sa kojima se ambasador Pejović saglasio, članovi Odbora su jednoglasno podržali Izvještaj, te je Odbor predložio Skupštini da ga prihvati.

Ostale aktivnosti

U okviru ostalih aktivnosti, Odbor se upoznao sa Informacijom o programima podrške Evropske unije za 2013. godinu, Strategijom za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i pripremama Crne Gore za članstvo za period 2014 - 2018. godine, te sa Informacijom o bilateralnoj saradnji sa članicama EU.

Takođe, Odbor je organizovao sjednicu na kojoj je šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori ambasador Mitja Drobnič predstavio Izvještaj o napretku Crne Gore za 2014. godinu, a tome je prethodilo i upoznavanje sa Prilogom Izvještaju EK za period od 1. septembra 2013. do 1. aprila 2014. godine, kao i sa Prilogom za period 1. april - 1. septembar 2014. godine.

Pored toga, Odbor je usvojio Izvještaj o radu za 2013. godinu, Plan rada Odbora za 2014. godinu, kao i Strategiju unapređenja komunikacije Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore sa građanima putem društvene mreže Tviter.

2.3. Statistički prikaz sjednica Odbora za evropske integracije u 2014. godini

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ukupno
Broj održanih sjednica	2 ¹	2 ²	/	4	/	1	2	/	2	1	/	3 ³	15 + 2 nastavka + 2 zajedničke
Trajanje sjednica (u satima)	2h 55min	2h 5min	/	4h 25min	/	2h 45min	4h 35min	/	3h 40min	2h 10min	/	2h 35 min	25h 10min
Trajanje sjednica (u danima)	1	2	/	3	/	1	2	/	2	1	/	2	14
Broj razmatranih tačaka dnevnog reda	2	6	/	11	/	3	4	/	6	1	/	10	43
Broj razmatranih predloga zakona	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1	1
Broj razmatranih predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj razmatranih amandmana	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj odluka	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj razmatranih izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini	/	/	/	/	/	/	1	/	/	/	/	/	1
Broj ostalih pravnih akata razmatranih na sjednici	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj ostalih akata razmatranih na sjednici	2	5	/	10	/	2	3	/	5	1	/	7	35
Broj konsultativnih saslušanja	/	/	/	3	/	/	1	/	2	/	/	4	10
Broj kontrolnih saslušanja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj urađenih informativnih pregleda	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj priloga iz civilnog društva dostavljenih uz informativni pregled	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

¹ Održana je sedamnaesta sjednica i prvi dio osamnaeste.

² Održan drugi dio osamnaeste, devetnaesta i dvadeseta sjednica.

³ Održana je četvrta zajednička sjednica sa OMOI, trideseta sjednica i trideset i prva u dva nastavka.

III Druge aktivnosti Odbora za evropske integracije

U ovom dijelu izvještaja, detaljnije će biti prikazane međunarodne aktivnosti Odbora, sastanci i učešća na konferencijama, debatama i drugim događajima u Crnoj Gori, kao i aktivnosti koje je Odbor sprovodio u cilju jačanja komunikacije sa crnogorskim građanima.

Međunarodne aktivnosti Odbora odnose se na učešća na sastancima odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije (COSAC), organizaciju IX sastanka odbora za evropske integracije/poslove zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP), bilateralne i studijske posjete državama članicama EU, kao i na aktivnosti u okviru Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije parlamenata Zapadnog Balkana (NPC).

U 2014. godini, članovi Odbora su takođe imali niz bilateralnih sastanaka, na kojima se razgovaralo o radu Odbora i Skupštine, ali i o napretku Crne Gore u procesu pregovora za članstvo u Evropskoj uniji. Sastanci su održani sa novim evropskim komesarom za politiku evropskog susjedstva i pregovore o pridruživanju, ministrom za Evropu Ministarstva vanjskih poslova i Komonvelta UK, šeficom Pregovaračkog tima Republike Srbije za pregovore sa EU, članovima Zajedničkog odbora za evropske poslove Parlamenta Irske, predsjednikom Odbora za evropske poslove Senata Republike Francuske, dva poslanika njemačkog Bundestaga, ambasadorom Rumunije u Crnoj Gori, te sa grupom od 11 novinara iz država članica EU.

Shodno Planu rada za 2014. godinu, Odbor je nastavio aktivnosti usmjerene na promociju procesa evropskih integracija i unapređenje komunikacije sa građanima, pa je u ovoj godini organizovano ukupno pet tribina na kojima je bilo riječi o sedam pregovaračkih poglavlja, kao i tri susreta sa učenicima srednjih škola i predstavnicima lokalne vlasti, u Cetinju, Beranama i Bijelom Polju.

Tviter nalog Odbora na kraju ove godine broji ukupno 406 pratilaca, od čega je u 2014. godini nalog zapratilo 218 korisnika. U 2014. godini napisano je ukupno 334 tvita. Na Fejsbuk nalogu je ukupno 450 korisnika lajkovalo službenu stranicu Odbora.

3.1. Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima

Studijska posjeta delegacije Odbora za evropske integracije institucijama EU

Brisel, 21. i 22. januar 2014. godine

Delegacija Odbora za evropske integracije boravila je u studijskoj posjeti Briselu 21. i 22. januara 2014. godine, koja je organizovana u saradnji sa Evropskim parlamentom.

Tokom prvog dana studijske posjete, održano je više sastanaka sa predstavnicima Evropskog parlamenta, Savjeta EU i Evropske komisije, između ostalog i sa Laslom Šurjanom (*László Surján*), potpredsjednikom Evropskog parlamenta zaduženim za Zapadni Balkan, Liborom Roučekom (*Libor Roucek*), poslanikom EP i predsjednikom Radne grupe za Zapadni Balkan i Tomasom Haglajtnerom (*Thomas Hagleitner*), zamjenikom šefa jedinice za Crnu Goru Generalnog direktorata EK za proširenje.

Na sastancima je, u kontekstu posvećenosti Evropskog parlamenta daljem proširenju, predstavljen program podrške namijenjen nacionalnim parlamentima Zapadnog Balkana za 2014. godinu. Ocijenjeno je da Crna Gora ima zadovoljavajuću dinamiku reformi, koja joj omogućava kontinuirani

napredak na putu evropskih integracija, ali i da dalje približavanje Uniji donosi sa sobom nove, veće izazove. Istaknuta je važnost prisustva predstavnika Skupštine Crne Gore u Briselu, sa ciljem jačanja komunikacije Skupštine Crne Gore i Evropskog parlamenta, ali i kontinuiranog informisanja crnogorskih poslanika o novim evropskim politikama.

Predstavljene su različite aktivnosti koje se sprovode u dijelu priprema za izbore za Evropski parlament, u okviru kojih su posebno apostrofirane one koje se odnose na podizanje transparentnosti rada evropskih institucija i smanjenja distance između odluka koje se donose u Briselu i samih građana Evropske unije. Takođe, ukazano je na potrebu usaglašavanja prioriteta koji se određuju na nivou polugodišnjih predsjedavanja Evropskoj uniji, kako bi se očuvao kontinuitet u sprovođenju politika.

Drugog radnog dana studijske posjete, delegacija se susrela sa Eduardom Kukanom, poslanikom Evropskog parlamenta i predsjedavajućim delegacije EP u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje sa Crnom Gorom, Čarlsom Tanokom (*Charles Tannock*), poslanikom EP i izvjestiocem za Crnu Goru, kao i sa Tomasom Grunertom (*Thomas Grunert*), šefom jedinice za Evropu Generalnog direktorata za spoljne poslove.

U fokusu razgovora bio je Izvještaj o napretku Crne Gore za 2013. godinu, kao i progres zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u Evropskoj uniji iz regiona Jugoistočne Evrope.

Posebno su potencirana poglavlja 4 – Slobodno kretanje kapitala, 8 – Politika konkurencije, 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj i 27 – Životna sredina, kao vrlo zahtjevna poglavlja za koje je potrebno mnogo vremena i sredstava, kako bi se ispunili svi neophodni uslovi za članstvo. S tim u vezi, istaknuto je da države kandidati moraju da se fokusiraju na brzo ispunjavanje mjerila za otvaranje poglavlja, kako sama odluka o članstvu ne bi bila prolongirana zbog ovih poglavlja. Ukazano je i na potrebu pažljivog izbora prelaznih perioda, kako ekonomija države nakon učlanjenja u

Uniju ne bi bila ugrožena odlaganjem primjene evropskih propisa.

Poslanik Kukan je istakao da se Crna Gora nalazi u fazi kada je fokus u integracijama stavljen na konkretnu implementaciju standarda i sprovođenje reformi koje se odnose na usvajanje evropskih vrijednosti. Fokusirajući svoje izlaganje na pitanja koje se tiču KAP-a, ukazao je na potrebu razvijanja crnogorske privrede, u ambijentu vladavine prava i konkurentnog tržišta.

Na sastanku sa poslanikom Tanokom, pozdravljeno je usvajanje Rezolucije o napretku Crne Gore za 2013. godinu, na Odboru za vanjske poslove Evropskog parlamenta, u kojoj se između ostalog, ističe uspjeh Crne Gore zbog nedavnog otvaranja pet pregovaračkih poglavlja, što, kako je kazao evropski parlamentarac, predstavlja dokaz kontinuiranog rada i posvećenosti države na putu ka EU.

Na sastancima je bilo riječi i o predstojećim evropskim izborima, za koje se očekuje da će donijeti promjene u strukturi političkih grupa u EP, na način da će ojačati euroskepticizam, na šta države u procesu pristupanja treba posebno da obrate pažnju, imajući u vidu da će politika uslovljavanja za članstvo postati restriktivnija.

U dvodnevnoj studijskoj posjeti Briselu, koja je organizovana u saradnji sa Evropskim parlamentom, učestvovali su predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, Nada Drobnjak, Zoran Srzentić, Koča Pavlović, Predrag Bulatović, Srđa Popović, Šefkija Murić i Danko Šarančić.

Sastanak predsjedavajućih odborima za evropske poslove parlamenata EU – COSAC

Atina, 27. januar 2014. godine

U Atini je održan sastanak predsjedavajućih odborima za evropske poslove nacionalnih parlamenata država članica Evropske unije – COSAC, koji je organizovan u okviru grčkog predsjedavanja Evropskoj uniji, a koji je otvorio Vangelis Meimarakis, predsjednik Parlamenta Grčke.

U pozdravnom govoru, Meimarakis je istakao da se COSAC po peti put vraća u postojbinu demokratije, u trenutku kada se Unija suočava sa demokratskim deficitom. Svjetska ekonomska kriza, nezaposlenost, prije svega mlađe populacije i nepovjerenje građana prema odlukama koje se donose u Briselu, obilježavaju godine za nama, kazao je predsjednik Parlamenta Grčke. Osvrćući se na grčki imidž u Uniji, on je kazao da njegova država nije stvorila krizu, već je pod uticajem iste, bila primorana da zatraži pomoć od ostalih članica, oslanjajući se na solidarnost kao jedan od temelja Evropske unije.

Istakao je da kriza zapravo predstavlja izazov za rješavanje problema i propusta u upravljanju, te da je potrebna jača saradnja nacionalnih parlamenata država članica sa institucijama Evropske unije, odnosno kontrola nad pitanjima koja se tiču evropskih politika.

Istaknuto je da je kriza donijela velike ekonomske probleme, koji su se prelili i na druge oblasti života, čime je ugrožen demokratski identitet čitavog evropskog procesa, pa je na političarima da predstave ideje i mogućnosti za prevazilaženje postojeće krize. Briselizacija problema i nacionalizacija uspjeha šteti evropskim idejama, na kojima je nastala i razvija se Evropska unija, a proces oporavka čini još težim. Ugovorom iz Lisabona osigurano je da građani aktivno učestvuju u stvaranju evropskih politika, što, čini se, nije novina koja je građanima poznata, pa su transparentnost i funkcionalnost sistema od posebne važnosti za dalji razvoj Unije u cjelini.

Prioriteti grčkog polugodišnjeg predsjedavanja EU su zapošljavanje i kohezija, ekonomski rast, dalja integracija i stabilnost zone eura, migracije, zaštita granica i pomorska politika. Proširenje EU nije u vrhu prioriteta, ali je na sastanku istaknuto da će Grčka raditi i na ovim pitanjima, odnosno da planira preduzimanje konkretnih koraka u skladu sa specifičnim potrebama svake zemlje ponaosob. Grčko predsjedavanje obilježiće i izbori za Evropski parlament, koji se održavaju u maju.

Na sastanku je razmotren i Nacrt 21. izvještaja o radu COSAC-a, a u fokusu razgovora bila je politička situacija u Ukrajini.

Na sastanku je učestvovao predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, koji je imao više bilateralnih susreta na marginama skupa.

Posjeta delegacije Odbora za evropske integracije Finskoj

Helsinki, 12. i 13. februar 2014. godine

Tokom posjete Finskoj, delegacija Odbora za evropske integracije se susrela sa premijerom Jurkijem Katainenom (*Jyrki Katainen*), kao i sa potpredsjednikom Parlamenta Pekom Ravijem (*Pekka Ravi*), predsjednikom Odbora za trgovinu Murijem Pekarinenom (*Mauri Pekkarinen*), predsjednicom Velikog odbora Miapetrom Kumpulom-Natri (*Miäpetra Kumpulainen*), predsjednikom Odbora za vanjske poslove Parlamenta Finske Timom Soinenom (*Timo Soini*), predstavnicima Odsjeka za Evropu Ministarstva vanjskih poslova – zamjenikom generalnog direktora Juhom Otmanom (*Juha*

Ottman) i direktoricom Paivi Laviolom (*Päivi Laivola*), kao i sa savjetnicom ministra pravde za EU koordinaciju i međunarodne poslove Evom Aitoniminom (*Eeva Aittoniemi*).

Predsjednik Odbora Slaven Radunović zahvalio se premijeru Katainenu na ukupnoj političkoj podršci Finske u procesu evropskih integracija i tom prilikom upoznao sagovornika sa aktivnostima Odbora za evropske integracije i Skupštine Crne Gore. Radunović je ukazao na izazove sa kojima se Crna Gora suočava u intenzivnom pregovaračkom procesu i istakao da se nada da će država u godinama koje slijede ispuniti sve neophodne uslove, kako bi potpuno spremna dočekala odluku o članstvu. Premijer Katainen je tokom razgovora potvrdio

pozitivan odnos vladajuće finske koalicije prema integracijama i procesu proširenja uopšte i sa posebnim naglaskom istakao da u narednom periodu Crnu Goru vidi kao predvodnika novog talasa proširenja. Tokom susreta zajednički je istaknuta osjetljivost pregovaračkog procesa svake zemlje kandidata, jer rezultat istih određuje budući oblik članstva države u EU, pa je stoga potrebno tokom pregovora biti vrlo obazriv, kako bi se na najbolji mogući način zaštitili nacionalni interesi.

Delegacija se tokom posjete upoznala sa dinamikom rada Parlamenta Finske, u kojem posebno mjesto zauzima Veliki odbor, koji broji 25 članova, a koji je u ime Parlamenta odgovoran za davanje mišljenja o pravcima određivanja Finske u odnosu na predloge odluka koji pristižu iz Brisela. U vjerovatno jedinstvenoj proceduri, kada je iskustvo nacionalnih parlamenata država članica u pitanju, nakon rasprave na sjednicama drugih radnih tijela Parlamenta, Veliki odbor odlučuje o pozicijama države u odnosu na politike koje se planiraju sprovesti kroz institucije Unije. Ističući jačinu uticaja svjetske ekonomske krize na finsku privredu, parlamentarci su istakli da se sve odluke donose sa posebnim senzibilitetom, imajući u vidu njihov potencijalni uticaj na kvalitet života građana Finske.

Da je ova država primjer snažne parlamentarne demokratije pokazuje i činjenica da je uloga Velikog odbora Parlamenta u ovoj proceduri uređena Ustavom. Ovakav sistem rada, u demokratskom smislu, kazali su sagovornici, omogućava bezbjednu poziciju prilikom donošenja odluka na nivou Unije, jer se prethodno o istima u državi vodila otvorena rasprava na više nivoa.

Interesantno je da su sagovornici u više navrata istakli da je pripremanje propisa koji se odnose na politiku Unije, u značajnoj mjeri zatvoreniji proces od onog na koji su navikli u Finskoj, čije su procedure mnogo transparentnije, odnosno otvorene ka građanima. Upravo zato, ukazano je na važnost kontinuiranog obavješćavanja javnosti o funkcionisanju Evropske unije i novim politikama koje utiču na svakodnevni život građana.

Predsjednik Odbora za vanjske poslove Parlamenta Finske Timo Soinen, koji je lider finske partije koja je pokazivala najviše rezervisanosti tokom odlučivanja o članstvu Hrvatske, ocijenio je dosadašnji tok pregovora sa Crnom Gorom pozitivnim, uz uvjerenje da će partija Istinski Finci biti za pridruživanje Crne Gore EU ukoliko su građani, na bazi pune informisanosti o Uniji, većinski orijentisani za članstvo. Tokom sastanka je istakao da se zalaže za izmjenu pojedinih procedura u funkcionisanju EU, koje su usmjerene na povećanje ingerencija nacionalnih parlamenata i vlada.

U delegaciji Odbora za evropske integracije nalazili su se predsjednik Slaven Radunović i članovi Srđa Popović i Genci Nimanbegu.

Regionalna konferencija o državnoj pomoći, konkurentnosti i stranim direktnim ulaganjima

Beograd, 3. i 4. mart 2014. godine

Konferenciju „Uloga parlamenata u podsticanju investicija i konkurentnosti na Zapadnom Balkanu“, održanu u Beogradu, obilježile su četiri panel diskusije u okviru kojih se istakla potreba izrade zajedničke strategije privlačenja investicija za region Zapadnog Balkana, važnost i predvidljivost poreske politike, kao i izjednačavanje statusa stranih i domaćih investitora u cilju obezbjeđivanja povoljnog investicionog ambijenta.

Posebno je naglašena uloga parlamenta u kontroli i nadzoru sprovođenja politika koje se odnose na oblast investicija, te konstatovano da jačanjem uloge parlamenta u regionu jača i uloga matičnih radnih tijela, kroz analizu, prihvatanje ili mijenjanje predloženih zakona. Ukazano je na to da u zemljama regiona treba raditi na *cost – benefit* analizi zakonodavstva, kao i na analizi uticaja na konkurentnost kod sprovođenja politike državne pomoći, čiji se smisao i opravdanost ogleda u kontroli upotrebe državne pomoći. Konstatovano je da fokus interesovanja treba usmjeriti na analizu uticaja državne pomoći na konkurentnost, kao i na efektivnost i efikasnost ulaganja. Naglašen je značaj jačanja međusobne saradnje relevantnih skupštinskih odbora, te vladinih agencija i privrednih komora, kao jednog od važnih mehanizama za ne samo promovisanje, već i za podsticanje same konkurentnosti.

U završnom dijelu konferencije usvojene su preporuke. Po završetku oficijelnog dijela konferencije, predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore Aleksandar Damjanović preuzeo je šestomjesečno predsjedavanje Mrežom parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije parlamenata Zapadnog Balkana (NPC).

Na seminaru su učestvovali poslanici parlamenata Zapadnog Balkana i Parlamenta Škotske, predstavnici privrednih komora i agencija za podsticanje investicija, a ispred Skupštine Crne Gore predsjednik i članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović, Zoran Vukčević, Mladen Bojanić i Fatmir Gjeka, kao i Damir Davidović, generalni sekretar Skupštine Crne Gore. Na poziv Vestminsterske fondacije, konferenciji je prisustvovao i Slaven Radunović, predsjednik Odbora za evropske integracije.

Regionalna obuka „Parlamentarni nadzor politike konkurencije, državne pomoći i privlačenja stranih direktnih investicija na Zapadnom Balkanu“

Beograd, 21. i 22. mart 2014. godine

Regionalnu obuku, koja je okupila službenike parlamenata Zapadnog Balkana, obilježile su rasprave na temu značaja parlamenata u donošenju zakona i sprovođenju nadzora nad politikom državne pomoći i politikom konkurencije, te privlačenja direktnih stranih investicija. Podijeljeni u grupe, službenici su imali priliku da na osnovu studije slučaja raspravljaju o razumijevanju državne pomoći, te vidovima i uslovima za dodjeljivanje iste.

Bilo je riječi i o politici konkurencije i državne pomoći kroz predstavljanje pravne tekovine EU i njene institucionalne i administrativne strukture.

Takođe, službenici su imali priliku da na temu parlamentarnog nadzora nad politikama državne pomoći, konkurentnosti i privlačenja direktnih stranih investicija dobiju praktične informacije o efikasnim pripremama materijala za poslanike. U tom pogledu, insistirano je na izradi konciznog, sažetog, konkretnog materijala, kako bi se izbjeglo opterećivanje teksta nepotrebnim, krajnje opštim informacijama. U ovom dijelu predstavljen je priručnik za poslanike i službenike koji predstavlja praktični vodič za unapređenje parlamentarnog nadzora u pomenutoj oblasti, a ima za cilj pružanje potrebnih informacija u pogledu boljeg razumijevanja koncepta politike konkurentnosti i državne pomoći.

NPC

Network of Parliamentary Committees
on Economy Finance and European
integration of Western Balkans

Pomenuta obuka predstavlja nastavak aktivnosti Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije koje se sprovode uz finansijsku podršku Vestminsterske fondacije za demokratiju.

Održan dvodnevni seminar na temu „Uloga parlamenata u procesu pregovora o pristupanju EU“

Sofija, 31. mart i 1. april 2014. godine

Na seminaru, koji je u organizaciji Evropskog parlamenta održan u Sofiji, prvog radnog dana održane su tri sesije na kojima je bilo riječi o instrumentima parlamentarnog nadzora, razvoju struktura i mehanizama za razvoj međuparlamentarne komunikacije sa zemljama koje se nalaze u pristupnom procesu, kao i o važnosti razmjene iskustva među zemljama u pregovaračkom procesu.

Na seminaru je istaknuto da proces pregovora o pristupanju EU zahtijeva zajedničko djelovanje svih institucija sistema, pri čemu parlament, kao predstavničko tijelo, ima posebnu ulogu u ostvarivanju transparentnosti i demokratskog karaktera samog procesa. Iako postoje različiti organizacioni, pravni i politički modeli po kojima se zakonodavni organi uključuju u pregovore o pristupanju Evropskoj uniji, od posebnog značaja za poziciju države mora biti otvorenost i transparentnost procesa. U tom smislu, prvog dana seminara apostrofirana je važnost kreiranja pogodnih modela međuinstitucionalne saradnje, koji će doprinijeti boljem razumijevanju obaveza koje proizilaze iz pristupnih pregovora, a sve sa ciljem efikasnijeg ispunjavanja zahtjeva, koji će u konačnom dovesti do ulaska države u porodicu evropskih naroda. Na seminaru su pomenuti i izvještaji Evropske komisije o napretku, u kontekstu obaveza i preporuka koje ti dokumenti pojedinačno za svaku zemlju definišu. Isti treba da predstavljaju polazna dokumenta kojim će se voditi vlade u kreiranju svojih evropskih politika, a parlamenti u nadzoru implementacije potrebnih mjera za postizanje stvarnog napretka.

Drugog radnog dana seminara, vođena je rasprava o izazovima i potrebi uključenosti svih segmenata društva u pristupnom procesu, te ulozi nacionalnih parlamenata u usklađivanju prava EU. Naglašeno je da je, radi efikasnog ostvarivanja nadzorne i zakonodavne uloge parlamenta i postizanja društvenog konsenzusa, neophodna i odgovarajuća institucionalna struktura, koordinacija rada parlamenata, saradnja sa parlamentima u regionu i uključivanje civilnog sektora u proces jačanja parlamentarnih institucija. Osim izazova sa kojima se susreću nacionalni parlamenti u ovom procesu, pažnja je posvećena i ključnim izazovima koji su identifikovani u Strategiji proširenja Evropske komisije 2013-2014. U tom smislu, još jednom je akcentovan novi pristup u

politici proširenja EU po kojem je vladavina prava u središtu procesa, a u fokusu rasprave bilo je i funkcionisanje institucija koje garantuju demokratiju.

U dijelu seminara koji se odnosio na uporedni pregled iskustava i najboljih praksi kako zemalja članica, tako i zemalja kandidata, istaknuto je da su glavne oblasti parlamentarnog djelovanja u pregovaračkom procesu pristupanja Evropskoj uniji: usklađivanje zakonodavstva (preuzimanje pravnih tekovina EU), praćenje i nadzor procesa evropskih integracija, odnosno ispunjavanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, međuparlamentarna saradnja i promovisanje prava i obaveza koje proizilaze iz procesa pristupanja Evropskoj uniji. Govoreći o ispunjavanju složenih uslova korpusa prava Evropske unije, učesnici su se saglasili da je gotovo nemoguće postići kvalitetno usklađivanje bez jačanja kapaciteta parlamenata, njegovih odbora i ekspertske kadra. Iz toga, kako je na seminaru naglašeno, nedvosmisleno proizilazi potreba za koordinisanim akcionim planom vlada i parlamenata.

Kao predstavnici države koja ima najviše pregovaračkog iskustva u odnosu na zemlje kandidate iz regiona, članovi delegacije Skupštine Crne Gore su predstavili nedavne aktivnosti Odbora za evropske integracije i ukupne napore Skupštine u cilju doprinosa kvalitetu integracija. Izdvojene su izmjene Poslovnika o radu Skupštine i nedavno usvojena Rezolucija, kao aktivnosti koje su za cilj imale unapređenje sistema međuinstitucionalne saradnje u Crnoj Gori, u kojem parlament ima važnu ulogu. Takođe, kada je proces pregovora u pitanju, naglašeno je da do sada dva privremeno zatvorena i još sedam otvorenih pregovaračkih poglavlja, ukazuju na zadovoljavajući intenzitet pregovaračkog procesa, u kojem Crnu Goru čeka još dosta izazova. Prepoznajući važnost povećanja stepena informisanosti javnosti o procesu integracija, te poboljšanja transparentnosti pregovora, na sastanku su predstavljene aktivnosti Odbora za evropske integracije kojima se ukupan proces približava svim građanima Crne Gore.

Skupštinu Crne Gore na skupu su predstavljali predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, Srđa Popović, Zoran Srzentić i Danko Šarančić. Seminar je okupio predstavnike Evropskog parlamenta, parlamentarce članica EU, država kandidata i potencijalnih kandidata sa Zapadnog Balkana, kao i predstavnike regionalnih inicijativa.

Plenarno zasijedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata EU - COSAC

Atina, 16. i 17. jun 2014. godine

Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je na plenarnom zasijedanju Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije - COSAC, koje je, u okviru grčkog predsjedavanja EU, održano 16. i 17. juna 2014. godine u Atini.

Skup je otvorio predsjednik Parlamenta Grčke Vangelis Meimarakis, koji je istakao da su rezultati nedavno održanih izbora za Evropski parlament pokazali da je udvostručeno nepovjerenje građana u EU, te da smo u obavezi da ukažemo na evropske vrijednosti i značaj evropskih politika koje prevazilaze nacionalna pitanja, jer građani žele da Unija bude bliža njihovim problemima. Skupu se obratio i premijer Grčke Antonis Samaras, koji je kazao da je Grčka doprinijela rješavanju ekonomskih problema, kako bi iz krize izašli još snažniji.

Tokom predsjedavanja Grčke završeno je 67 zakonodavnih postupaka, usvojeni brojni politički dokumenti od važnosti za građane i iznijet predlog za bankovnu uniju, koji za cilj ima promociju razvojnih mogućnosti i borbu sa krizom i nezaposlenošću. Očekujemo da ćemo tokom predsjedavanja Italije dati novi smjer evropskim institucijama, ali i da će biti nastavljeno rješavanje

problema ilegalne imigracije i odliva visokokvalifikovane radne snage, kazao je predsjednik Vlade Grčke.

Plenarnom skupu se obratio i predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, koji se osvrnuo na nedavno završeno predsjedavanje Crne Gore COSAP-om, u okviru kojeg se održao sastanak kojem su prisustvovala parlamentarne delegacije pet država regiona, predstavnici regionalnih inicijativa i diplomatskog kora. Na sastanku COSAP-a je jednoglasno usvojena Zajednička izjava, u kojoj se ističe da prekogranična dimenzija saradnje predstavlja sredstvo za jačanje evropskih integrativnih procesa i obezbjeđivanje političke stabilnosti, bezbjednosti i ekonomskog razvoja Zapadnog Balkana. Učesnici COSAP-a su istakli da su jačanje vladavine prava, unapređenje nezavisnosti sudstva, poštovanje principa podjele vlasti i principa „kočnica i ravnoteža“, kao i borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, od vitalnog značaja za proces pristupanja. Ukazano je i na to da je nezaposlenost u regionu Zapadnog Balkana, kao i u državama Unije, posebno među mlađom populacijom, jedan od najvećih izazova sa kojima se suočavaju donosioci odluka, te da je potrebno planiranje i sprovođenje održivog i uravnoteženog lokalnog i regionalnog razvoja, kao i bolja koordinacija države, privrede i obrazovnih institucija, kako bi se pronašao model primjeren potrebama tržišta.

Plenarno zasjedanje COSAC-a je obilježila rasprava o izazovima EU kroz primjer krize u Ukrajini. Predsjednik spoljnopolitičkog odbora Evropskog parlamenta Elmar Brok kazao je da evropska spoljna politika dosad nije bila okrenuta ka izolaciji Rusije, već ka uspostavljanju trgovinskog partnerstva i liberalizaciji viznog režima. Pitanje izvoza plina iz Rusije, sa druge strane, izlazi iz privrednog okvira i ulazi u bezbjednosni i okvir političkog uslovljavanja, što mora zabrinuti sve u Uniji. S tim u vezi, iznijeta je potreba da Evropska unija uložiti poseban napor i aktivno učestvuje u rješavanju ukrajinske krize, kako bi se očuvao teritorijalni integritet, mir i bezbjednost.

Predstavnici država članica EU su istakli da je proširenje jedna od najuspješnijih politika Unije, koja doprinosi stabilnosti i razvoju demokratije na cijelom kontinentu. Pozitivni koraci u pregovorima sa Crnom Gorom, otvaranje pregovora sa Srbijom i poziv za otvaranje pregovora sa Albanijom oslikavaju jasnu evropsku perspektivu Zapadnog Balkana. U pozitivnom tonu, od strane španskog poslanika, ukazano je i na mogućnost da Crna Gora bude pozvana za članstvo u NATO već tokom samita u Velsu.

Drugi dan plenarnog zasjedanja je obilježila rasprava o Evropskoj strategiji zapošljavanja i investiranju u mlade, u kontekstu izlaza iz ekonomske krize.

I pored toga što ukupna ocjena o primjeni može biti pozitivna, evidentna je nejednaka realizacija Strategije 2020 među državama članicama, ocijenjeno je na zasjedanju, što je prije svega posljedica ekonomske krize, pa EK ozbiljno razmišlja o revidiranju ovog dokumenta. Kako bi politika konsolidacije bila stabilna, neophodno je povezivanje Strategije sa planom jačanja monetarne unije, tako da ekonomski oporavak država članica, posebno u dijelu gdje postoji isključiva nacionalna nadležnost, prati oporavak Unije u cjelini. Tokom rasprave mogla su se čuti i mišljenja da je Unija toliko „istrošena“ da ne zna kako da se izbori sa postojećim problemima u ekonomskoj i monetarnoj uniji, stabilizuje bankarski sektor i smanji nezaposlenost, posebno među mladima.

Na kraju sastanka usvojeni su zaključci, u kojima se navodi da Evropski parlament i nacionalni parlamenti moraju da obezbijede demokratski legitimitet ekonomskog upravljanja u EU, da se uključe u javnu raspravu oko evropske institucionalne strukture u kontekstu postojećih ugovora, ali i da je neophodno dodatno unaprijediti saradnju između nacionalnih parlamenata i Evropskog parlamenta, posebno na nivou neformalnog dijaloga.

Na plenarnom zasjedanju učestvovali su parlamentarci svih država članica, predstavnici Evropskog parlamenta, Evropske komisije, Savjeta EU, parlamentarne delegacije država kandidata – Islanda, Srbije, Turske i Crne Gore, kao i gosti iz parlamenata Norveške i Gruzije.

Delegaciju Odbora za evropske integracije na plenarnom zasjedanju COSAC-a u Atini činili su predsjednik Odbora Slaven Radunović, zamjenik predsjednika Odbora Zoran Srzentić i član Odbora Predrag Sekulić.

Sastanak predsjedavajućih parlamentarnih odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije u Rimu

Rim, 17. i 18. jul 2014. godine

U okviru parlamentarne dimenzije italijanskog predsjedavanja Evropskoj uniji, u Rimu je održan sastanak predsjedavajućih parlamentarnih odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije, na kojem je učestvovala i delegacija Skupštine Crne Gore, koju su činili predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović i zamjenik predsjednika Zoran Srzentić.

Sastanak je otvorio predsjednik Senata Italije Pietro Graso (*Pietro Grasso*), koji je istakao da predsjedavanje počinje u trenutku kada se konstituiše novi sastav evropske petogodišnje administracije, koju očekuju ozbiljni izazovi u pogledu vraćanja povjerenja građana u institucije i sistem upravljanja na odgovoran i održiv način. U uvodnom obraćanju, predsjedavajući Odbora za evropske poslove Senata Parlamenta Italije Vanino Kiti (*Vannino Chiti*) kazao je da je neophodno izbalansirati fiskalnu disciplinu, kroz održivi razvoj ekonomije i otvaranje novih radnih mjesta. Kroz zajedničku i odgovorniju politiku, na odgovarajući način ćemo odgovoriti na krizne situacije u okruženju, kako bi se ojačala uloga Evropske unije u svijetu, kazao je Kiti i dodao da Lisabonski ugovor jača parlamentarnu dimenziju, pa se nacionalni parlamenti moraju mijenjati, kako bi blagovremeno i efikasno odgovorili na svoje obaveze. Sličnu poruku poslao je učesnicima i predsjedavajući Odbora za evropske poslove Donjeg doma Parlamenta Italije Mikele Bordo (*Michele Bordo*), koji je istakao da se evropska politika mora redefinisati, kroz jačanje saradnje parlamenata sa vladama i kroz iskreniju međupartijsku komunikaciju, kako bi Unija adekvatno odgovorila na globalne izazove.

Italijanski državni podsekretar zadužen za evropske poslove Sandro Goci (*Sandro Gozi*) istakao je da će pored podsticaja privrednog rasta i otvaranja novih radnih mesta, Italija za prioritete svog šestomjesečnog predsjedavanja EU imati i energetiku, uz poseban osvrt na energetske sigurnost EU, zatim borbu protiv klimatskih promjena, kao i usvajanje zajedničke imigracione politike. Tokom prezentacije se pokazalo da proširenje Evropske unije na Zapadni Balkan i Tursku nije u vrhu prioriteta italijanskog predsjedavanja.

Na sastanku je bilo riječi i o Evropskim strukturnim i investicionim fondovima 2014-2020. U okviru razgovora o regionalnoj i vanjskoj politici, odnosno o bezbjednosnoj situaciji, oštro je osuđeno obaranje malezijskog civilnog aviona u Ukrajini i istaknuto da će ubuduće u fokusu rada COSAC-a biti istočno partnerstvo.

Delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je i na sastanku predsjedavajućih odbora za evropske poslove parlamenata Južne Evrope, koji je po drugi put organizovan na marginama COSAC-a. Stvaranje novog neformalnog foruma saradnje sa regionalnim određenjem, koji okuplja države koje

dijele sličnu istoriju i kulturu, pozitivno je ocijenjeno od strane svih učesnika sastanka. U svjetlu krize na Bliskom istoku, koja ostavlja posljedice na čitav region, na sastanku je istaknuto da je strateški prioritet za EU jačanje saradnje kroz postojeće forme saradnje kakva je Unija za Mediteran, koja okuplja i države Sjeverne Afrike, kroz koju EU želi da uputi jasan stav u odnosu na dešavanja koja remete mir u regionu Mediterana. U završnoj izjavi koja je usvojena pozdravlja se politika proširenja, ističe da su neprihvatljivo visoke stope nezaposlenosti u državama članicama i ukazuje na potrebu dobijanja konkretnijih rezultata u realizaciji Strategije 2020.

Održan parlamentarni multilateralni sastanak odbora za evropske integracije država Zapadnog Balkana

Jahorina, 17. septembar 2014. godine

Delegacija Odbora za evropske integracije učestvovala je na multilateralnom sastanku predsjednika i zamjenika predsjednika odbora za evropske integracije parlamenata država Zapadnog Balkana, održanom na Jahorini. Sastanak je organizovan od strane Vestminsterske fondacije za demokratiju i Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije država Zapadnog Balkana (NPC). Ispred Odbora za evropske integracije, na sastanku su učestvovali predsjednik Odbora Slaven Radunović i član Odbora Srđa Popović.

U prvom dijelu sastanka, poslanici su predstavili iskustva svojih parlamenata u nadzoru nad korišćenjem IPA fondova, kao i ulogu odbora za evropske integracije u tom procesu. Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović istakao je da Crna Gora uskoro očekuje uspostavljanje decentralizovanog upravljanja EU fondovima, što će omogućiti korišćenje sredstava iz III, IV i V komponente IPA-e. Takođe, u toku su pripreme za korišćenje finansijskih sredstava koja će Crnoj Gori biti dostupna kroz IPA-u II za period 2014-2020. godine. Predsjednik Radunović je govorio i o ulozi Odbora u nadzoru nad trošenjem IPA fondova, istakavši da se Odbor pozicionirao kao aktivan i konstruktivan učesnik u procesu integracija, ne samo kroz razmatranje nacrtu pregovaračkih pozicija, već i kroz razmatranje dokumenata o ostvarenom napretku u korišćenju dostupne finansijske i tehničke pomoći EU.

U toku diskusije, poslanici su se saglasili da parlamenti mogu pružiti značajan impuls postojećim procesima korišćenja IPA fondova, time što će unaprijediti nadzor nad trošenjem sredstava, kao i artikulirati potrebe građana i društva o tome na koji se način sredstva iz IPA-e najefikasnije mogu utrošiti.

U drugom dijelu sastanka, predstavnici Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini Jan Šnajdauf (*Jan Šnidauf*) i Martin Šider (*Martin Schieder*) predstavili su IPA-u II, finansijski instrument za period 2014-2020. Oni su istakli da IPA II donosi novi strateški pristup, odnosno fokusiranje projekata na manji broj aktivnosti, koje će donijeti reforme u ključnim sektorima demokratskog upravljanja, vladavine prava, konkurencije i ekonomskog rasta.

U toku treće sesije, parlamentarci su raspravljali o mogućnostima za uspostavljanje saradnje između COSAP konferencije i Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije država Zapadnog Balkana. Učesnici su se saglasili o potrebi za uspostavljanje formalizovane saradnje između odbora za evropske integracije država regiona, u obliku regionalnog projekta usmjerenog na potpuno sagledavanje potencijala za korišćenje sredstava iz IPA II finansijskog instrumenta.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao u regionalnoj parlamentarnoj raspravi o IPA fondovima

Skoplje, 18. novembar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je na parlamentarnoj raspravi predsjednika odbora za evropske integracije država regiona, koja je održana u Sobraanju Republike Makedonije. Tema rasprave bio je parlamentarni nadzor nad trošenjem pretpristupnih fondova, kao i perspektive i mogućnosti za korišćenje sredstava iz IPA II za period 2014-2020. godine.

Predsjednik Radunović upoznao je učesnike sa uspostavljenim mehanizmima nadzora koje Odbor za evropske integracije sprovodi u pogledu trošenja IPA sredstava, čija nadležnost proizilazi iz Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU. Imajući u vidu da je Crna Gora u regionu najviše odmakla na putu približavanja EU, on je govorio o iskustvu Skupštine i Odbora u procesu usvajanja pregovaračkih pozicija, komunikaciji sa Vladom, ali i jačanju transparentnosti procesa i saradnje sa građanima i civilnim sektorom.

Predsjednik Odbora je, između ostalog, predstavio procedure koje su sprovedene u okviru pripreme za sljedeću finansijsku perspektivu 2014-2020. godine, u kojoj je za Crnu Goru predviđeno okvirno 270,5 miliona eura. Važnost ovih fondova za sveukupan proces reformi u državama regiona, te ozbiljnost procedura koje su uspostavili naši evropski partneri, zahtijevaju sistematski i posvećen pristup trošenju ovih sredstava, u čemu parlamenti treba da imaju snažnu ulogu, kazao je predsjednik Radunović.

Predstavnici parlamenata regiona govorili su o napretku svojih država u korišćenju pretpristupnih sredstava, ali i o parlamentarnim aktivnostima usmjerenim na nadzor ovog procesa. Prezentacije su poslužile kao okvir za upoznavanje sa iskustvima drugih država/parlamenata, te za razmatranje mogućnosti za unapređenje parlamentarnog rada u sljedećem sedmogodišnjem finansijskom periodu.

Pored predsjednika Odbora Slavena Radunovića, na raspravi su govorili predstavnici parlamenata Republike Makedonije, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Republike Srbije, te predstavnici Vestminsterske fondacije za demokratiju. Takođe, u raspravi su učestvovali predstavnici diplomatskog kora, međunarodnih institucija i nevladinog sektora.

Događaj je organizovao Odbor za evropske poslove makedonskog Sobraanja, uz podršku Vestminsterske fondacije za demokratiju i Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije država Zapadnog Balkana.

Održano plenarno zasijedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata EU

Rim, 1. i 2. decembar 2014. godine

U okviru italijanskog predsjedavanja Evropskoj uniji, održano je plenarno zasijedanje Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije – COSAC, kojem su prisustvovali i članovi Odbora za evropske integracije Šefkija Murić i Srđa Popović.

Sastanak je otvorio Pjetro Graso (*Pietro Grasso*), predsjednik Senata, koji je ocijenio uspješnim parlamentarni dio predsjedavanja Italije, koji se završava upravo COSAC sastankom. U polugodišnjem periodu uspostavljeni su novi odnosi između država, a usvajanjem važnih strateških odluka u decembru, uspostaviće se okvir za nove uspješne politike na nivou Unije, kazao je Graso. U uvodnom dijelu, skupu koji broji preko 200 parlamentaraca obratio se

italijanski premijer Matteo Renzi (*Matteo Renzi*), koji se u kritičkom tonu osvrnuo na aktuelno ekonomsko i socijalno stanje država članica. On je kazao da se moraju ubrzati reforme na nivou EU i u državama članicama, jer konkurentne zemlje i sistemi efikasnije transformišu svoje privrede, prilagođavajući se tržištu. Nalazimo se u vremenu suštinske stagnacije, jer su mjere za stabilizaciju uticale na zaustavljanje ekonomske krize, ali ne i na razvoj država članica, kazao je italijanski premijer i dodao da Evropa nema obećavajuću budućnost, ako ne promijeni svoj pravac u ključnim politikama. On je podsjetio da je Italija ostala privržena politici proširenja tokom predsjedavanja, ali i da je usmjerila pažnju Brisela na probleme imigracija iz država sjeverne Afrike i situaciju u Ukrajini.

U okviru rasprave o ulozi evropskih institucija i nacionalnih parlamenata, u susret pet godina od stupanja na snagu Lisabonskog ugovora, u centru pažnje bio je deficit demokratije, kriza evropske ideje i nezadovoljstvo evropskih građana. Kako bi se situacija promijenila, potrebno je konkretizovati dijalog usmjeren na oblasti od značaja, sa ciljem potpisivanja interinstitucionalnih ugovora kojim će se namjenski uticati na reformski proces. Iako je Lisabonski ugovor najavio veću ulogu nacionalnih parlamenata, njihova uloga se uglavnom svodi na proveru principa supsidijarnosti, pa poslanici i predstavnici evropskih institucija moraju zajedno raditi na jačanju nacionalnih nosilaca vlasti, poručili su učesnici COSAC-a.

Zasijedanje je nastavljeno razmatranjem Strategije Evropa 2020, sa fokusom na rast, zaposlenost i konkurentnost. Parlamentarci su se saglasili da je potrebno smanjiti siromaštvo i procenat nezaposlenosti, posebno mladih, koji je na neprihvatljivo visokom nivou u Uniji. Tržišta rada nijesu prilagođena tehnološkim promjenama novih ekonomija, a program predsjednika Evropske komisije Žana Kloda Junkera (*Jean Claude Juncker*) ne sadrži politike koje će kompenzovati enormno smanjenje ulaganja na nivou Evropske unije, ukazano je od strane učesnika. Pronalazak socijalnih indikatora za evropski semestar, kao i kombinacija ulaganja i reformi u održivoj ravnoteži, mogli bi biti uspješan dio rješenja za aktuelnu situaciju.

Drugi dan zasijedanja COSAC-a obilježila je rasprava o globalnoj ulozi EU i projekciji njene politike u Mediteranu i Istočnoj Evropi, u okviru koje je istaknuto da je pomenuti region od strateškog interesa za Evropsku uniju, te da je potrebno, kroz strategiju bezbjednosti, donijeti adekvatan zajednički i jedinstveni odgovor u kriznim oblastima. Efikasne reakcije u područjima na granici Unije povećaće kredibilnost EU, odnosno ojačati njenu poziciju na međunarodnoj političkoj sceni. Na sastanku je izražena zabrinutost zbog obnovljenih tenzija u istočnom Mediteranu i eskalacije sukoba u Ukrajini i ukazano da je neophodno insistirati na rješavanju konflikata, uspostavljanju principa demokratije, promovisanju vladavine prava i ljudskih prava. Predstavnici država članica iz Južne Evrope zatražili su, pozivajući se na princip solidarnosti, podjelu finansijskog opterećenja među državama članicama, usljed sve većeg broja imigranata iz Sjeverne Afrike i sa Bliskog istoka.

U okviru rasprave o demokratskoj kontroli agencija EU, učesnici sastanka su podsjetili na njihovu važnu ulogu u sprovođenju politika EU u različitim oblastima. Agencije su značajne u sprovođenju nezavisnih istraživanja i pružanju ekspertize institucijama EU i državama članicama, s ciljem

konačnog kreiranja politike od značaja, ali i unapređenja saradnje između država članica i EU. Međutim, određeni broj poslanika izrazio je zabrinutost u vezi sa ulogom i funkcionisanjem agencija, posebno zbog nedostatka adekvatne kontrole rada i pitanja odgovornosti, ali i širenja njihovih nadležnosti koje može dovesti do dupliranja aktivnosti.

Na kraju sastanka usvojeni su zaključci, u kojima se, između ostalog, pozdravlja Strategija proširenja Evropske unije od 8. oktobra 2014. godine i prepoznaje napredak u oblasti evropskih integracija koje su ostvarile države Zapadnog Balkana. Poslanici COSAC-a su ukazali na važnost nastavka promovisanja politike proširenja, kao važnog faktora za unutrašnje političke i ekonomske reforme država kandidata.

Regionalna obuka „Parlamentarni nadzor nad politikama energetske tržišta u zemljama Zapadnog Balkana“

Tirana, 5. i 6. decembar 2014. godine

Regionalna obuka na temu „Parlamentarni nadzor nad politikama energetske tržišta u zemljama Zapadnog Balkana“, organizovana je od strane Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije (NPC) uz podršku Vestminsterske fondacije za demokratiju, a učestvovali su službenici parlamenata Zapadnog Balkana.

Regionalna obuka imala je za cilj da ukaže na načine na koje službenici mogu pružiti informacije poslanicima u vezi sa efikasnim parlamentarnim nadzorom nad sprovođenjem predstojeće implementacije Trećeg paketa energetske propisa Evropske unije o liberalizaciji tržišta električne energije i prirodnog gasa, koji je za zemlje Zapadnog Balkana zakonski obavezujući po osnovu Ugovora o osnivanju Energetske zajednice (EnZ).

Panelisti na regionalnoj obuci bili su: Mirza Kušljugić, bivši poslanik Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i profesor na Univerzitetu u Tuzli, Vesna Borozan, bivša poslanica Skupštine Makedonije i profesorica na Univerzitetu „Sveti Ćirilo i Metodije“ u Skoplju i Alesder Rid (*Alasdair Reid*), viši istraživač u Informativnom centru Parlamenta Škotske. Ukazano je na osnovne pojmove u oblasti poslovanja elektroenergetskog sistema na liberalizovanim tržištima, na ključne karakteristike liberalizacije energetske tržišta, te predstavljen opšti prikaz Energetske zajednice. U okviru izlaganja, pažnja je posvećena osnovnim električnim veličinama (napon i učestalost), Kirhofovima zakonima, bilansu snage koji podrazumijeva uspostavljanje ravnoteže između proizvodnje i potrošnje s uključenim gubicima električne energije, automatskom regulisanju proizvodnje u cilju sprečavanja spontane reakcije sistema na promjene potrošnje koja može dovesti do kolapsa elektroenergetskog sistema, kao i procesu liberalizacije tržišta električne energije koji prati proces razdvajanja djelatnosti i gdje se uvodi konkurencija u segmente proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom. Takođe, prezentovane su studije slučaja Makedonije i Bosne i Hercegovine i tom prilikom je ukazano na zakonodavnu regulativu, stepen usklađenosti sa Trećim energetske paketom, institucionalni okvir, kao i određene specifičnosti koje postoje u tim zemljama u oblasti energetike, stavljajući posebnu pažnju na modele organizovanja tržišta električne energije i tržišta prirodnog gasa.

Pomenuti seminar posljednji je u nizu obuka koje organizuje NPC, osnovana 2009. godine radi jačanja parlamentarne saradnje između parlamenata iz oblasti Zapadnog Balkana i radi podsticanja konkurentnosti, privrednog rasta i evropskih integracija. Ovakav vid obuka, prije svega, omogućio

Pomenuti seminar posljednji je u nizu obuka koje organizuje NPC, osnovana 2009. godine radi jačanja parlamentarne saradnje između parlamenata iz oblasti Zapadnog Balkana i radi podsticanja konkurentnosti, privrednog rasta i evropskih integracija. Ovakav vid obuka, prije svega, omogućio

je usvajanje praktičnih smjernica za izradu materijala na određene teme poslanicima, te razmjenu mišljenja i prenošenje iskustva sa kolegama iz parlamenata regiona, ali i upoznavanje sa mogućim izvorima podataka, a sve u cilju efikasnog pružanja informacija o kompleksnim interdisciplinarnim oblastima.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao na Samitu evropskih politika u Briselu

Brisel, 9. decembar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je na Samitu evropskih politika u Briselu na temu „Preporod Balkana: ponovno pokretanje politika u zastoju“. Samit je organizovala nevladina organizacija Prijatelji Evrope, u saradnji sa Fondacijom Konrad Adenauer i italijanskim predsjedavanjem EU.

U okviru prve sesije, „Agenda EU za Zapadni Balkan 2015 – 2020“, fokus diskusije bio je na politici koju će sprovođiti Evropska komisija u svom novom mandatu, u pogledu podrške državama regiona u sprovođenju ključnih reformi na kvalitetniji i brži način. Debata se vodila i o „zamoru“ od proširenja, izjavi Žana Kloda Junkera o petogodišnjoj perspektivi proširenja, kao i o važnosti unapređenja regionalne saradnje između država Zapadnog Balkana.

Druga tema pod nazivom „Ekonomski razvoj: da li je sada čaša polu-puna?“ bila je posvećena perspektivama privrednog napretka država regiona. Kao glavne zadatke koji predstoje državama kandidatima u cilju unapređenja ekonomskog razvoja, učesnici su prepoznali povećanje nivoa stranih direktnih investicija, snažniju borbu protiv nezaposlenosti, ali i unapređenje poreskog i investicionog pravnog okvira.

Samitu, koji je okupio veliki broj učesnika, prethodila je radna večera, na kojoj se predsjednik Odbora susreo sa visokim zvaničnicima EU i država Zapadnog Balkana, među kojima su poslanik Evropskog parlamenta Eduard Kukan, podsekretar za vanjske poslove i međunarodnu saradnju Republike Italije Benedeto dela Vedova, kao i Kristijan Danijelson, generalni direktor Evropske komisije za proširenje.

3.2. Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori

Održan sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije i ambasadora Rumunije u Crnoj Gori

Skupština Crne Gore, 15. januar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović sastao se sa novoimenovanim ambasadorom Rumunije u Crnoj Gori Nj.E. Ferdinandom Nađem (*Ferdinand Nagy*). Čestitajući gostu na novom diplomatskom angažmanu, predsjednik Odbora je naglasio da su ukupni odnosi dvije države u prethodnom periodu unaprijeđeni i izrazio očekivanje da će i u budućnosti pozitivan trend institucionalizacije saradnje državnih organa biti nastavljen, kroz potpisivanje novih memoranduma i ugovora.

Ambasador Rumunije pohvalio je napredak Crne Gore na putu ka EU, kazavši da je kvalitet njenih reformi evidentan, na šta ukazuju pozitivne ocjene u Izvještaju o napretku Evropske komisije i nedavno otvaranje dva najzahtjevnija poglavlja 23 i 24. Istakao je da usklađenost zakonodavstva, koju prati efikasno sprovođenje reformi i transparentnost procesa, od izuzetne važnosti za dostizanje evropskih standarda, te da parlament u procesu pregovora mora imati zapaženu ulogu.

Zajednički je ocijenjeno da je postojeći konsenzus među parlamentarnim partijama u Crnoj Gori, koji je postojao i u Rumuniji u procesu pristupanja, važan za nesmetani tok integracije, te da isti mora biti iskorišćen na najbolji mogući način, kako bi građani osjetili benefite članstva, znatno prije nego što država i postane dio evropske porodice naroda. S tim u vezi, istaknuta je važnost prenosa iskustva novih članica na države kandidate, kako bi sam proces pregovora bio što kvalitetniji i brži, odnosno, država bila što spremnija za članstvo u Uniji.

Na sastanku je bilo riječi i o uzvratnoj posjeti parlamentarne delegacije Rumunije Skupštini Crne Gore, koja je planirana za prvu polovinu tekuće godine.

Održan sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Dejvidom Lidingtonom

Skupština Crne Gore, 4. februar 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa Dejvidom Lidingtonom (*David Lidington*), ministrom za Evropu Ministarstva vanjskih poslova i Komonvelta Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, koji je boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori.

Sastanak je obilježila razmjena mišljenja o aktuelnim pitanjima iz oblasti evropskih integracija, te koracima koje Crna Gora treba da napravi na putu reformi koje vode ka članstvu u EU.

Lidington je kazao da značaj parlamenta u oblasti evropskih integracija proizilazi iz činjenice da je to mjesto na kojem se usklađuju pitanja iz svih sfera života. Posebno je istakao uticaj parlamenta na rješavanje kompleksnih pitanja, poput onih koji su obuhvaćeni pregovaračkim poglavljima 23 i 24. On je podsjetio da je Lisabonski ugovor unaprijedio položaj nacionalnih parlamenata država članica, te ukazao na značaj procedure „žutog kartona“, na osnovu koje nacionalni parlamenti utiču na ishod

donošenja propisa time što, ukoliko jedna trećina parlamenta smatra da je načelo supsidijarnosti prekršeno, Evropska komisija mora ponovo da razmotri podnešeni predlog.

Članovi Odbora za evropske integracije su istakli da u pogledu evropskih integracija u Crnoj Gori postoji nepodijeljeno afirmativno mišljenje, te ukazali na postojanje apsolutnog konsenzusa parlamentarnih partija u pogledu dostizanja evropskih standarda i finalizacije društveno-političkih i ekonomsko-socijalnih reformi, koje nesumnjivo vode ka statusu države članice EU, a čime bi Crna Gora potvrdila svoju istrajnost u nastojanju, ne samo da obezbijedi svoje mjesto na konkurentnom evropskom tržištu, već i da osnaži institut vladavine prava.

Ukazujući na važnost obezbjeđivanja jednoglasne podrške država članica prilikom kako odlučivanja o članstvu, tako i otvaranja i zatvaranja svakog poglavlja pojedinačno, Lidington je istakao da od toga zavisi sama dinamika procesa evropskih integracija Crne Gore. Budući da se brojna ekonomsko-politička pitanja prepliću i utiču na sve sfere društvenog života, te da će rješavanje onih ključnih iz poglavlja 23 i 24 osigurati građanima brojne koristi, kroz stvaranje dobre investicione klime i privlačenje stranih investicija, Crnoj Gori se daje mogućnost da postane atraktivna destinacija za ekonomsko ulaganje, zaključio je Lidington.

Poslanici su iskoristili priliku da se zahvale na podršci koju Ujedinjeno Kraljevstvo pruža Crnoj Gori u procesu sprovođenja reformi u cilju unapređenja standarda života i poboljšanja administrativnih kapaciteta, a obostrano je izražena nada za otvaranjem novih mogućnosti u pogledu unapređenja saradnje i pružanja, prije svega, tehničke pomoći.

Sastanku su prisustvovali predsjednik Odbora Slaven Radunović i članovi Odbora Nada Drobnjak, Zoran Srzentić, Srđa Popović, Koča Pavlović, Genci Nimanbegu, Predrag Bulatović, Dritan Abazović, Šefkija Murić i Danko Šarančić.

Održana javna debata o Pregovaračkom poglavlju 2 – Sloboda kretanja radnika

Podgorica, 12. februar 2014. godine

Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u saradnji sa Ambasadom Velike Britanije i Britanskim savjetom u Crnoj Gori, organizovala je javnu debatu o pregovaračkom poglavlju 2 – Sloboda kretanja radnika.

Na tribini je bilo riječi o sadržaju samog poglavlja, mogućnostima zapošljavanja u državama članicama EU, te o EURES mreži, instrumentu poboljšanja mobilnosti, odnosno prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage na evropskom tržištu rada.

Kako je istaknuto, poglavlje 2 bavi se slobodom kretanja radnika, jednim od temeljnih principa Evropske unije. Kad Crna Gora postane dio evropske porodice naroda, njeni građani imaju pravo da rade u drugoj državi članici pod istim uslovima kao i državljani te zemlje, bez radne dozvole, a sa socijalnom, zdravstvenom i penzijskom zaštitom. Apostrofirano je da Crna Gora u narednom periodu treba da radi na podizanju nivoa obrazovanja radnika kako bi bili konkurentni na tržištu Evropske unije, ali i na sprečavanju odliva kvalitetne radne snage.

U toku debate je naglašeno da proces pristupanja EU, u okviru kojeg bi uskoro trebalo da počnu pregovori za poglavlje 2, istovremeno predstavlja šansu i izazov za Crnu Goru, imajući u vidu da je neophodno da se država pripremi kako bi ulazak u EU donio konkretne benefite za građane. Na tribini su pomenuti i mehanizmi koje je EU kreirala kako bi se radnicima omogućio lakši pristup slobodnim radnim mjestima na teritoriji drugih država članica. Riječ je o EURES internet bazi podataka, koja je pokrenuta 1993. godine, a koja nudi korisnicima podatke o mogućnostima zapošljavanja, poslovima i poslodavcima.

Događaj su ispratili službenici Odbora za evropske integracije.

Sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Tanjom Mišćević, šeficom Pregovaračkog tima Republike Srbije za pregovore sa EU

Skupština Crne Gore, 3. mart 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa šeficom Pregovaračkog tima Republike Srbije za vođenje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji Tanjom Mišćević, kao i sa predstavnicima pregovaračke strukture Srbije.

Domaćini su upoznali sagovornike sa redovnim aktivnostima Odbora za evropske integracije, na koji su prenijete gotovo sve nadležnosti u oblasti pregovora. Apostrofirano je usvajanje Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju, koji je jasnije definisao ulogu Odbora u pogledu procedure davanja mišljenja o nacrtima pregovaračkih pozicija. Na sastanku je bilo riječi i o transparentnosti procesa, u smislu potrebe za kontinuiranim informisanjem javnosti o svim novinama koje se tiču pregovaračkog procesa. S tim u vezi, istaknuta je pozitivna praksa Odbora u pogledu organizovanja javnih tribina, prije razmatranja nacрта pregovaračkih pozicija na sjednicama, kao i u pogledu aktivnosti na društvenim mrežama „Facebook“ i „Twitter“.

Šefica Pregovaračkog tima Tanja Mišćević istakla je da je u planu da se u fazi razmatranja pregovaračkih pozicija usvoji model koji će, po uzoru na dobre prakse zemalja koje su već prošle kroz ovaj proces, uključiti civilni sektor u pregovore. Ona je kazala da je, shodno novoj fazi u integracijama, u decembru usvojena Rezolucija o ulozi Narodne skupštine i načelima u pregovorima o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, te da je iskustvo crnogorskih parlamentaraca iz ovog procesa izuzetno korisno.

Sagovornici su zajednički istakli važnost uključenosti svih struktura društva u proces pregovora sa Evropskom unijom, kako bi se na što bolji način došlo do kvalitetnih idejnih rješenja za što efikasnije, ali i efektivnije dostizanje standarda i ispunjavanje postavljenih uslova. Zaključeno je da je regionalna saradnja ključ za ostvarenje vidljivog napretka, te da proces pristupanja treba posmatrati kao zajednički cilj država regiona, u kojem će dinamika pristupanja jedne od država biti podstrek onoj drugoj na putu ka EU.

Održana tribina „Izazovi s kojima se suočava EU i odgovori Višegradske grupe“

Podgorica, 28. mart 2014. godine

Na tribini pod nazivom „Izazovi s kojima se suočava EU i odgovori Višegradske grupe“, govorili su Aleksandar Andrija Pejović, državni sekretar i glavni pregovarač Crne Gore sa EU, Balint Odor (*Bálint Ódor*), direktor za EU poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Mađarske, Artur Orzechowski (*Artur Orzechowski*), direktor za EU poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Poljske, Jaroslav Kurfirst (*Jaroslav Kurfürst*), direktor za EU poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Češke i Roman Hlobenj (*Roman Hloben*), direktor Odjeljenja za jugoistočnu Evropu i Tursku u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Slovačke.

Predstavnici Višegradske grupe saglasili su se da se Evropska unija suočava sa nizom izazova, među kojima su najvažniji još uvijek aktuelan oporavak od finansijske krize, geopolitička pozicija i sa tim u vezi kriza u Ukrajini, izbori za Evropski parlament i dr. Oni su ocijenili da je pitanje daljeg proširenja Evropske unije svakako jedan od prioriteta koji podržavaju sve zemlje članice V4. Tokom izlaganja, posebno su pohvalili napredak Crne Gore u procesu pristupanja i čestitali na ostvarenim rezultatima, ali i iskazali punu spremnost da u svim oblastima pruže pomoć i podršku kako bi doprinijeli bržem putu Crne Gore prema EU.

Ambasador Pejović je predstavio različite forme regionalne saradnje u kojima Crna Gora učestvuje. On je istakao da iskustva i primjer Višegradske grupe mogu biti od velike pomoći Crnoj Gori na daljem putu prema EU, jer upravo takva saradnja može biti primjenljiva i na države Zapadnog Balkana. Posebno je ukazao na značaj i potrebu uspostavljanja saradnje među zemljama regiona na polju izgradnje infrastrukturnih kapaciteta, unapređenja poslovnog ambijenta, kao i borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Tribini su prisustvovali predstavnici diplomatskog kora, državnih institucija, studenti i fakultetski saradnici. Tribini su prisustvovali i članovi Odbora za evropske integracije Nada Drobnjak i Zoran Srzentić.

Održana javna debata Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o poglavlju 13 – Ribarstvo

Podgorica, 11. april 2014. godine

Na javnoj debati o pregovaračkom poglavlju 13 – Ribarstvo, govorili su državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, šef radne grupe za poglavlje 13 Aleksandar Joksimović i savjetnik u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja Deniz Frljučkić. Skup je bio prilika za predstavljanje politike EU u oblasti ribarstva, značaja ovog poglavlja za Crnu Goru, kao i za razmjenu mišljenja o dostignućima i izazovima koje je država postigla u ovoj oblasti.

Glavni pregovarač Crne Gore sa EU Aleksandar Andrija Pejović je kazao da je Zajednička ribarska politika EU jedna od najvažnijih politika Unije, zbog čega predstavlja izazov zemljama kandidatima

za članstvo. On je naglasio da je cilj ove politike da se osigura dugoročno održivo korišćenje živog bogatstva mora.

Aleksandar Joksimović, šef radne grupe za poglavlje 13, istakao je da malu i zastarjelu ribarsku flotu treba modernizovati, jer u stanju u kakvom je danas, crnogorska ribarska flota ne može biti konkurentna. Kako je istakao, moći ćemo da povećamo svoju flotu na način kako mi mislimo da je najbolje, ali u tom dijelu nećemo imati pomoć EU, jer se fondovi Unije ne usmjeravaju ka povećanju flote. U pregovaračkom procesu, kako je naglasio, Crna Gora treba da se potruži da sačuva i zaštiti tradicionalno ribarstvo.

Javnoj debati su prisustvovali službenici Odbora za evropske integracije.

Okrugli sto „Obrazovanje i kultura na putu prema EU“ u znak obilježavanja godišnjice otvaranja i privremenog zatvaranja Poglavlja 26

Podgorica, 15. april 2014. godine

Povodom obilježavanja godišnjice otvaranja i privremenog zatvaranja Poglavlja 26, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je organizovalo okrugli sto na temu „Obrazovanje i kultura na putu prema EU“. Na skupu je bilo riječi o obrazovanju i kulturi u EU, a predstavljeni su i rezultati koje je Crna Gora ostvarila, kao i dalji koraci na ovom polju.

Državni sekretar za evropske integracije Aleksandar Andrija Pejović je istakao da su glavni izazovi u ovoj oblasti upisna politika, uspostavljanje funkcionalne veze između svijeta rada i svijeta obrazovanja, zatim deficitarna zanimanja, usaglašavanje crnogorskog kvalifikacionog okvira sa evropskim, odnosno obezbjeđivanje pune primjene principa cjeloživotnog učenja, ali i više sredstava za obrazovanje i kulturu. Prema njegovim riječima, privremeno zatvaranje poglavlja bilo je priznanje našoj zemlji da je na pravom putu kada je u pitanju ova oblast.

Istaknuto je da dalji rad u ovom poglavlju ima za cilj izgradnju efikasnog sistema obrazovanja, koji će biti temelj razvoja crnogorske ekonomije i društva u cjelini i omogućiti da Crna Gora postane neodvojivi dio evropskog sistema obrazovanja. Naglašeno je, takođe, da će dalji rad na ovom poglavlju omogućiti da na najbolji način iskoristimo pogodnosti koje se pružaju u programima koji se odnose na mlade i sport, kao i da će doprinijeti unapređenju kulture, kao važne poluge na kojoj počiva i po kojoj se prepoznaje jedno društvo.

Učesnici okruglog stola bili su ambasador Aleksandar Andrija Pejović, ministar prosvjete Slavoljub Stijepović, ministar kulture Branislav Mićunović, šefica Radne grupe za Poglavlje 26 Mubera Kurpejović, članovi Radne grupe, predstavnici obrazovnih i kulturnih institucija, a događaj su ispratili službenici Odbora.

Održan sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Simonom Suturom, predsjednikom Odbora za evropske poslove Senata Republike Francuske

Skupština Crne Gore, 28. maj 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa Simonom Suturom (*Simon Sutour*), predsjednikom Odbora za evropske poslove Senata Republike Francuske, koji je boravio u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori, na poziv predsjednika Odbora Slavena Radunovića.

Sastanak je bio povod za razmjenu mišljenja o napretku Crne Gore ka članstvu u Evropskoj uniji, političkim promjenama u Evropi u svjetlu rezultata izbora za Evropski parlament, kao i o mogućnostima daljeg intenziviranja saradnje Crne Gore i Francuske. U tom smislu, članovi Odbora za evropske integracije iskazali su stav o potrebi inoviranja Mape puta za jačanje francusko-crnogorskih odnosa, sporazuma koji je potpisan između Crne Gore i Francuske 2009. godine, u cilju usaglašavanja sa trenutnim potrebama Crne Gore, koja je u procesu pristupnih pregovora, ali i u svrhu definisanja novih modaliteta parlamentarne saradnje dvije zemlje.

Senator Sutura je izrazio jasnu podršku Francuske evropskom putu Crne Gore, naglasivši da će svaka država kandidat napredovati ka članstvu u skladu sa ostvarenim rezultatima i sprovedenim reformama. I pored činjenice da je na nedavno održanim izborima za EP ojačana pozicija euroskeptičnih partija, senator je iskazao mišljenje da će i u budućnosti politika proširenja ostati na vrhu evropske agende. Tokom susreta, istakao je zadovoljstvo zbog učešća crnogorskih parlamentarnih delegacija na sastancima koji se organizuju u okviru polugodišnjih predsjedavanja EU, te ukazao na mogućnosti konkretne saradnje između parlamentarnih odbora Crne Gore i Francuske.

Pored senatora Sutura, sastanku su prisustvovali ambasadorica Republike Francuske u Crnoj Gori Veronik Brimo (*Véronique Brumeaux*) i saradnik senatora Sebastijan Rišar (*Sébastien Richard*). Iz Odbora za evropske integracije, uz predsjednika Radunovića, učestvovali su zamjenik predsjednika Odbora Zoran Srzentić i članovi Odbora Srđa Popović i Koča Pavlović.

Javna debata Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o poglavlju 18 – Statistika

Podgorica, 30. maj 2014. godine

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ambasada Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u Crnoj Gori i Britanski savjet u Crnoj Gori organizovali su javnu debatu o pregovaračkom poglavlju 18 – Statistika, na kojoj su govorili Aleksandar Andrija Pejović, glavni pregovarač i državni sekretar za evropske integracije, Nj.E. Ijan Viting (*Ian Whitting*), ambasador Ujedinjenog Kraljevstva u Crnoj Gori i Gordana Radojević, direktorica MONSTAT-a i šefica Radne za poglavlje 18 – Statistika.

U uvodnom izlaganju, glavni pregovarač Pejović je istakao da je poglavlje 18 jedna od najzahtjevnijih oblasti u pregovorima sa EU, prije svega zbog potrebe za značajnim jačanjem administrativnih kapaciteta Zavoda za statistiku i drugih institucija. Važnost ovog poglavlja se ogleda u njegovoj horizontalnoj primjeni, odnosno u činjenici da napredak u ostalim oblastima u velikoj mjeri zavisi od tačnih i kompletnih statističkih informacija, pa je zbog toga uspostavljena tijesna saradnja pregovaračke strukture iz oblasti statistike sa drugim poglavljima, npr. 19 – Socijalna politika i

zapošljavanje. Pored toga, institucije EU zavise od statističkih informacija koje im Crna Gora pruža, jer na osnovu njih izrađuju procjene uticaja pristupanja Crne Gore EU na život građana članica. U tom smislu, statistika igra izuzetno važnu ulogu u razmatranju fluktuacija u oblasti zapošljavanja, odnosa ponude i potražnje na tržištu rada. Ova oblast je izuzetno korisna i za poslovne zajednice, koje na osnovu konkretnih ekonomskih i finansijskih pokazatelja donose ključne odluke o investiranju u jednu državu.

Ambasador Pejović je naglasio da je pregovaračka pozicija Crne Gore usvojena na sjednici Vlade 8. maja 2014. godine, te da se ubrzo očekuje usvajanje zajedničke pregovaračke pozicije EU, nakon čega bi trebalo da uslijedi otvaranje ovog poglavlja.

Ambasador Ijan Viting opisao je statistiku kao osnovu svakog uređenog sistema. On je istakao da je mjesto statistike u Ugovoru o funkcionisanju EU obrnuto srazmjerno njenoj važnosti, jer se od 358 članova, ova oblast uređuje 338. članom, ali sa druge strane, bez nje je nemoguće sprovesti bilo koju aktivnost Unije na kvalitetan način. Netačne i nekompletne informacije dovode do loših političkih i stručnih odluka, za šta postoji bezbroj primjera. Kao jedan od primjera, ambasador je naveo medijske informacije o povezanosti određenih vakcina sa autizmom, koje imaju ogroman uticaj na građane pojedinih zemalja, što je dovelo do porasta oboljenja među djecom od određenih bolesti, koje su zahvaljujući vakcinama bile gotovo iskorijenjene. Time se pokazuje da istovremenost dvije pojave ne znači ujedno i njihovu korelaciju. Još jedan primjer koji je naveo ambasador je slučaj ekonomske krize u Grčkoj, koja je u osnovi prouzrokovana netačnim ekonomskim i finansijskim pokazateljima koji su objavljivani u grčkim izvještajima tokom dugog niza godina.

Direktorica Zavoda za statistiku Gordana Radojević je naglasila da je slučaj Grčke u velikoj mjeri uticao na pojačanje kontrola tačnosti statističkih podataka. Po njenim riječima, pored tačnosti, postoji niz drugih principa koji predstavljaju standarde kvalitetne statistike, a koje Zavod za statistiku implementira u punoj mjeri. Zavod radi i na jačanju administrativnih kapaciteta, pa je oko 20% zaposlenih u MONSTAT-u boravilo na praksi u Eurostatu, u određenom vremenskom periodu do šest mjeseci. Istakla je da ne treba zaboraviti ni jačanje prostornih kapaciteta, odnosno potrebu renoviranja postojeće ili izgradnje nove zgrade Zavoda, na čemu insistira Evropska komisija, kako bi se Crna Gora uskladila sa standardima čuvanja povjerljivih statističkih podataka.

Na kraju, gđa Radojević je izrazila žaljenje zbog činjenice da ovo poglavlje ni u jednoj fazi pregovora nije izazvalo pažnju NVO sektora, te istakla da je krajnji rok za usklađivanje crnogorske statističke prakse sa Evropskom unijom sredina 2018. godine.

Događaj su ispratili službenici Odbora za evropske integracije.

IX sastanak Konferencije odbora za evropske integracije/poslove država učesnica Procesu stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP)

Bečići, 3. jun 2014. godine

U Budvi je, u okviru crnogorskog predsjedavanja, održan IX sastanak Konferencije odbora za evropske integracije/poslove država učesnica Procesu stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope, koji je bio posvećen sljedećim temama – ključni izazovi u implementaciji unutrašnjih reformi u kontekstu evropskih integracija, lokalni i regionalni pristupi u korišćenju pretpripravnih fondova i transparentnost, kao i inkluzivnost kao važni elementi procesa evropskih integracija.

Sastanak je otvorio šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori Nj.E. Mitja Drobnič, koji je istakao da nacionalni parlamenti imaju posebnu ulogu u procesu pregovora, koja se ogleda u davanju preporuka koje se odnose na podizanje kvaliteta reformi koje se sprovode, pažljivom praćenju i kontrolisanju rada institucija, ali i informisanju javnosti o toku i prirodi pregovora. On je kazao da reforme u procesu integracija zahtijevaju značajna zakonodavna i institucionalna prilagođavanja, kao i finansijska sredstva neophodna za implementaciju evropskih standarda.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović kazao je u uvodnom obraćanju da smatra da u vremenu dinamičnosti integracionog procesa, ali i novih okolnosti u pogledu inoviranog pristupa Unije u pregovaračkom procesu, parlamentarci treba u punom kapacitetu da učestvuju u radu COSAP-a, jačaju strukture regionalne saradnje, te kroz konstruktivan dijalog i razmjenu dosadašnjeg iskustva doprinesu pronalaženju smjernica za ubrzanje procesa integracije. Pored toga, treba uvažavati političke, ekonomske i pragmatične razloge postojanja Unije kakvu danas poznajemo. Samo ako smo spremni za proširenje kao konstruktivan proces, gdje obje strane, i države članice EU, i one koje to žele postati, imaju jasnu viziju budućnosti Evrope, postojanje EU će imati onaj najširi smisao. U suprotnom, Evropa se može organizovati iz različitih interesa, partikularno, ali tada prvobitni interes mora biti žrtvovan, kazao je Radunović. Unija treba da bude institucionalno funkcionalni izraz objedinjavanja svih zemalja Evrope i očekuje se od onih koji odlučuju, da tome budu do kraja posvećeni, zaključio je predsjednik Odbora.

U okviru prve sesije, na temu ključnih izazova u implementaciji unutrašnjih reformi u kontekstu evropskih integracija, uvodničari su bili član Odbora za evropske poslove Hrvatskog sabora Igor Kolman i generalna direktorka za evropske integracije Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Snežana Radović. Tokom rasprave ukazano je na važnost parlamentarnog nadzora procesa pregovora, koji integracijama daje demokratski legitimitet, ali i na druge elemente koji su ključni za kvalitetan tok pregovora: interparlamentarnu i regionalnu saradnju kroz razmjenu iskustava između zemalja kandidata i članica EU, jačanje administracije, kako bi država bila spremna da odgovori na sve izazove koje pregovori i članstvo sa sobom nose, kao i na transparentnost procesa i komunikaciju sa građanima o koristima i nedostacima članstva u EU.

Uvodničari na temu lokalnih i regionalnih pristupa u korišćenju pretpristupnih fondova bili su gradonačelnik Prijestonice Cetinje Aleksandar Bogdanović i predsjednik Opštine Berane Dragoslav Šćekić, koji su predstavili iskustva svojih opština u korišćenju IPA fondova. Bogdanović je istakao da je gradska uprava preuzela određene mjere koje su bile uslov za uspješno apliciranje za pretpristupne fondove, ali i da se posebna pažnja prilikom donošenja lokalnih propisa poklanja usklađivanju sa evropskom regulativom. On je predstavio niz projekata koje je Prijestonica ostvarila zahvaljujući IPA fondovima, koji su se odnosili na jačanje kapaciteta lokalnih službi, unapređenje ukupne infrastrukture i razvoj turističke ponude. Predsjednik Opštine Berane ukazao je na potrebu jačanja kapaciteta za upravljanje projektima iz fondova Evropske unije, istakavši pritom projekat Regionalnog biznis inkubatora, koji ova Opština uspješno sprovodi sa još tri susjedne opštine.

Uvodničar na posljednjoj sesiji posvećenoj transparentnosti i inkluzivnosti, kao važnim elementima procesa evropskih integracija, bio je Nj.E. Ferdinand Nađ (*Ferdinand Nagy*), ambasador Rumunije u Crnoj Gori. Pod konceptom transparentnosti ne podrazumijeva se samo javni pristup informacijama o aktivnostima Unije, već i pisanje zakonodavnih tekstova koji će biti dostupni i razumljivi građanima, a za šta u Uniji postoje jasna proceduralna pravila, rekao je Nađ. U procesu pristupanja Evropskoj uniji, informisanje javnosti igra još značajniju ulogu. U skladu sa sveukupnom tendencijom jačanja transparentnosti, EU je preuzela proaktivan pristup u pogledu objavljivanja

dokumenata Evropske komisije i Savjeta koji se tiču pregovora sa državama kandidatima, među kojima je i Crna Gora.

U okviru sastanka, bilo je riječi i o poplavama nemjerljivih razmjera koje su nedavno zadesile Bosnu i Hercegovinu, Srbiju i Hrvatsku. Pohvalivši ogromnu solidarnost koju su iskazali građani regiona sa stanovnicima poplavljenih područja, učesnici COSAP-a su se saglasili da ne treba stati na početnim gestovima pomoći i solidarnosti, već da treba jačati regionalnu saradnju na svim poljima, kako bi u eventualnim budućim nepogodama države regiona mogle adekvatno i spremno da reaguju.

Pored delegacija država članica COSAP-a (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija) i uvodničara, na IX sastanku COSAP-a su učestvovali i predstavnici regionalnih inicijativa – RCC i RSPC SEE, a na kraju sastanka je usvojena Zajednička izjava.

Održan sastanak članova Odbora sa Torstenom Frajom, poslanikom Bundestaga

Skupština Crne Gore, 9. jun 2014. godine

Predsjedavajući Odbora za evropske integracije Slaven Radunović i Zoran Srzentić, kao i član Danko Šarančić, susreli su se sa Torstenom Frajom (*Thorsten Frei*), izvjestiocem za Crnu Goru Odbora za spoljnu politiku i Odbora za EU poslove njemačkog Bundestaga.

Tokom susreta, njemački poslanik je ocijenio uspješnim dosadašnji tok pregovora i istakao da je Crna Gora, u odnosu na države regiona, značajno odmakla kada je proces evropskih integracija u pitanju. Ukazao je na važnost činjenice da se Skupština, ali i sam Odbor za evropske integracije, izborio za značajno mjesto u pregovaračkoj strukturi, pa tako u potpunosti dobijaju na snazi i legitimitetu odluke koje se odnose na pregovaračke pozicije, a koje se donose u predstavničkom

domu kakav je Parlament. Posebno raduje činjenica, ocijenio je Fraj, pošto je obaviješten od strane svojih domaćina, da su sve dosadašnje rasprave o pozicijama i drugim dokumentima iz procesa pregovora rezultirale konsenzualnim donošenjem odluka, odnosno da je pet pregovaračkih pozicija izmijenjeno na način kako je Odbor za evropske integracije predložio. Apsolutna koncentracija na proces pregovora i dešavanja u EU, kao i efikasno rješavanje otvorenih pitanja koja se javljaju tokom otvaranja pregovaračkih poglavlja, recept su za uspješan nastavak evropske priče, kazao je Fraj.

Ukazujući na visok procenat podrške u javnosti povodom evropskog puta Crne Gore, članovi Odbora su ocijenili da je urađen veliki posao kada je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u pitanju, ali da je za dalji napredak neophodno jačanje administrativnih kapaciteta i implementacija evropskih standarda. Jačanje okvira za investicije i otvaranje novih radnih mjesta su izazovi koji imaju posebnu težinu u vremenu ekonomske krize, sa kojom se suočava i Crna Gora, ocijenili su članovi Odbora.

Tokom sastanka bilo je riječi i o nedavnim ustavnim promjenama, crnogorskim privrednim potencijalima, pitanjima korupcije i organizovanog kriminala, kao i potencijalnom članstvu Crne Gore u NATO-u i ukrajinskoj krizi.

Sastanku su prisustvovali i Henri Bonet (*Henri Bohnet*), direktor Fondacije Konrad Adenauer za Crnu Goru i Olaf Peške (*Olaf Poeschke*), otpravnik poslova u Ambasadi Njemačke u Podgorici.

Članovi Odbora za evropske integracije održali sastanak sa novinarima iz država članica Evropske unije

Skupština Crne Gore, 16. jun 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa grupom od 11 novinara iz država članica Evropske unije, koji su boravili u posjeti Crnoj Gori u okviru kampanje za jačanje svijesti – Otkrijte Crnu Goru, u organizaciji Generalnog direktorata Evropske komisije za proširenje.

Na sastanku su članovi Odbora upoznali novinare sa aktivnostima Skupštine i Odbora, sa naglaskom na ojačanu ulogu u pregovorima sa EU i mehanizme putem kojih Odbor teži da unaprijedi transparentnost samog procesa. Bilo je riječi i o kvalitetu stranih direktnih investicija, poštovanju ljudskih, a naročito prava nacionalnih manjina, kao i o izazovima sa kojima se Crna Gora mora suočiti u cilju dostizanja evropskih standarda i bržeg pristupanja Uniji – borba protiv korupcije i jačanje nezavisnosti i kapaciteta državnih institucija.

Novinari, koji dolaze iz različitih evropskih elektronskih i štampanih medija, pokazali su interesovanje za odnos parlamentarnih partija prema evropskim i evroatlanskim integracijama, pitanje podrške građana integrativnim procesima, kao i za trenutnu političku situaciju u Crnoj Gori. Pored toga, njihova pitanja su se odnosila i na funkcionisanje crnogorskog monetarnog sistema.

Poslanici su zajednički zaključili, bez obzira na različite političke poglede na pojedina pitanja, da je nepodijeljeno mišljenje parlamentarnih partija o važnosti članstva u EU i sprovođenja sveobuhvatnih reformi, u cilju ostvarivanja boljeg standarda crnogorskih građana.

Na sastanku su učestvovali članovi Odbora Nada Drobnjak, Koča Pavlović, Genci Nimanbegu, Dritan Abazović i Obrad Mišo Stanišić, te novinari: Vojtech Varyš (*Vojtěch Varyš* – Tyden, Republika Češka), Keno Fersek (*Keno Versek* – honorarni novinar, Njemačka), Barbara Ertel (*Barbara Oertel* – taz, Njemačka), Piter Bergverf (*Peter Bergwerff* – Nederlands Dagblad, Holandija), Ilja U. Topper (*Ilya U. Topper* – Agencia EFE, Španija), Judit Eger (*Judith Egger* – Austria Presse Agentur, Austrija), Omori Mišo (*Amaury Michaux* – Het Laatste Nieuws, Belgija), Petr Jemelka (Aktualne.cz, Republika Češka), Tudor Tepeneag (RFI, Francuska), Mačij Čarnecki (*Maciej Czarnecki* – Gazeta Wyborcza, Poljska), Franc Gustinčić (*Franz Gustincich* – Limes, Italija), kao i Anke Šuster (*Anke Schuster*) iz Generalnog direktorata EK za proširenje i Dragan Mugoša, portparol Delegacije EU u Crnoj Gori.

Sastanak članova Odbora sa članovima Zajedničkog odbora za evropske poslove Parlamenta Irske

Skupština Crne Gore, 19. jun 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa članovima Zajedničkog odbora za evropske poslove Parlamenta Irske, koje je predvodio predsjednik Odbora Dominik Hanigen (*Dominic Hannigan*).

Na sastanku su crnogorski parlamentarci upoznali goste sa nadležnostima i aktivnostima Odbora od njegovog formiranja 2012. godine, kao i sa ulozenim naporima usmjerenim na jačanje uloge u procesu pregovora sa EU, kako ovog radnog tijela, tako i Skupštine u cjelini. Kao značajna činjenica izdvojen je opšti konsenzus parlamentarnih partija i visok stepen podrške građana politici integracije

Crne Gore u EU. Ocijenjeno je da Odbor za evropske integracije, nakon izmjene odgovarajućih dokumenata, nema samo protokolarnu ulogu u procesu, već suštinski doprinosi dinamici i kvalitetu reformi, vodeći računa o zajedničkom interesu svih crnogorskih građana.

Irski parlamentarci su pohvalili izuzetan napredak Crne Gore u procesu pristupanja, naročito kada se ima u vidu problem nedostatka stručnog kadra, koji je izražen u svim malim zemljama. Izrazivši želju da ponovo posjete Crnu Goru, oni su se interesovali za nivo međunarodne promocije crnogorskog turizma, mogućnosti za poboljšanje biznis ambijenta, kao i za strukturu stranih direktnih investicija.

Članovi Zajedničkog odbora za evropske poslove dali su punu podršku evropskim aspiracijama Crne Gore, izrazivši čvrsto uvjerenje da će upravo Crna Gora postati 29. članica Evropske unije.

Na sastanku su učestvovali predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, zamjenik predsjednika Zoran Srzentić, te članovi Odbora Predrag Sekulić, Genci Nimanbegu, Nada Drobnjak, Koča Pavlović, Danko Šarančić i Dritan Abazović. Pored predsjednika Zajedničkog odbora Dominika Hanigena, u delegaciji koja je posjetila Crnu Goru nalazili su se članovi Erik Burn (*Eric Byrne*) i Ketrin Nun (*Catherine Noone*), kao i Nj. E. Kevin Dauling (*Kevin Dowling*), ambasador Republike Irske u Crnoj Gori.

Predsjednik Odbora za evropske integracije učestvovao na javnoj debati: „Druga godina pregovora: Dokle smo stigli i šta dalje?“

Podgorica, 2. jul 2014. godine

Povodom obilježavanja druge godišnjice od otvaranja pristupnih pregovora, Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Ambasada Ujedinjenog Kraljevstva i Britanski savjet u Crnoj Gori organizovali su javnu debatu na temu „Druga godina pregovora: Dokle smo stigli i šta dalje?“. Debata je organizovana u EU Info centru.

Kao jedan od panelista, uvodno izlaganje na skupu je imao predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Slaven Radunović, koji je istakao da uspjeh u pregovorima nije determinisan dinamikom, odnosno brzinom istih, već kvalitetom pregovora, koji zavisi od dubine reformi koje se sprovode u procesu usvajanja evropskih standarda. On je istakao da se nada da će se fokus javnosti i medija vratiti na politiku koja se tiče evropskih integracija, za koju postoji mnogo viši stepen podrške građana i koja zahtijeva temeljnije promjene od drugih integracija, koje su bile u centru pažnje u prethodnom periodu. Ističući da su izmjene Poslovnika o radu Skupštine u maju 2012. godine i nedavno donošenje Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU, suštinski doprinijele boljem pozicioniranju Skupštine u procesu pregovora, predsjednik Radunović je ukazao na određene aspekte rada Odbora za evropske integracije, koji se ogledaju u razmatranju nacrtu pregovaračkih pozicija, organizovanju javnih tribina i jačanju transparentnosti procesa pregovora.

Državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović predstavio je aktivnosti koje su prethodile odluci o otvaranju pregovora sa Crnom Gorom, ali i rezultate koji su postignuti u posljednje dvije godine, a koji se ogledaju u privremenom zatvaranju dva pregovarača

poglavlja i trendu otvaranja novih. On je ukazao na činjenicu da su najzahtjevnija mjerila za otvaranje pregovora u poglavljima 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, 12 – Bezbjednost hrane i fitosanitarni nadzor i 27 – Životna sredina. Zahvaljujući se na dosadašnjoj saradnji, Pejović je ocijenio da je Odbor za evropske integracije ključna adresa za političku podršku u procesu pregovora i dodao da se ovo skupštinsko tijelo izgradilo u stožera promišljanja i ocjenjivanja rada pregovaračkog tima.

Učesnicima tribine obratio se i ambasador Ujedinjenog Kraljevstva u Crnoj Gori Nj. E. Ijan Viting (*Ian Whitting*), koji je ohrabrio dalji proces reformi u Crnoj Gori, ukazujući na činjenicu da se novi pristup u pregovorima i dalje razvija, jer koliko on predstavlja novinu za Crnu Goru, toliko je izazovan i za države članice Evropske unije, odnosno za Evropsku komisiju. Ambasador Viting se složio sa prethodnim govornicima da uključivanje i uloga Skupštine u procesu pregovora predstavlja ključan element demokratičnosti pregovaračkog procesa, imajući u vidu da poslanici predstavljaju glas građana.

Predsjednik Odbora za evropske integracije učestvovao na javnoj debati o pregovaračkom poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

Podgorica, 19. septembar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je na javnoj debati o pregovaračkom poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, koju je organizovala Kancelarija glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u prostorijama Privredne komore Crne Gore. Pored predsjednika Radunovića, na javnoj debati govorili su državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović i član Pregovaračke grupe za poglavlje 3 Vladimir Savković.

Predsjednik Radunović je kazao da pregovori u ovom poglavlju i reforme u okviru usklađivanja propisa sa EU donose konkretne ekonomske koristi, koje se ogledaju u pojednostavljivanju i skraćivanju procedura za registraciju preduzeća, kao i u omogućavanju pružanja prekograničnih usluga bez obaveze poslovnog nastana. Pored toga, usaglašavanjem propisa u oblasti stručnih kvalifikacija regulisanih profesija, otvoriće se široke mogućnosti za zapošljavanje crnogorskih građana u drugim državama EU. Predsjednik Radunović je napomenuo da pregovori u ovom poglavlju predstavljaju finansijski i tehnički zahtjevan proces, ali da je neophodnost tog procesa neupitna, ako Crna Gora želi ostvariti cilj ekonomske konkurentnosti na evropskom tržištu i privući evropske investicije.

Ambasador Pejović je istakao da je simbolički važno što se javna debata odvija u prostorijama Privredne komore Crne Gore, zbog toga što napredak u poglavlju 3 predstavlja važan korak za pristupne pregovore, ali i za privrednike, koji će imati značajne koristi od pristupanja Crne Gore unutrašnjem tržištu EU. On je kazao da ovo poglavlje kroz ukidanje administrativnih barijera doprinosi i borbi protiv korupcije, koja predstavlja jedan od važnih zahtjeva za članstvo u evropskoj porodici naroda. Ambasador je najavio da će ovo poglavlje biti otvoreno krajem ove ili početkom sljedeće godine, nakon čega se očekuje dostavljanje mjerila za njegovo zatvaranje.

Član Pregovaračke grupe Vladimir Savković je kazao da je ovo poglavlje naslonjeno na osnovnu ideju formiranja EU o stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora, te ponovio stav svojih sagovornika da su neophodne brojne zakonodavne i institucionalne reforme u ovom sektoru. On je istakao da najveći izazov predstavlja usklađivanje zakonodavstva sa Direktivom o uslugama, koja

reguliše veliki broj usluga i postavlja zahtjev za unapređenje transparentnosti kroz osnivanje Jedinственe kontakt tačke, što će biti jedna od obaveza Crne Gore u narednom periodu.

Predsjednik Odbora za evropske integracije, predstavnici poslaničkih klubova i generalni sekretar Skupštine Crne Gore bili domaćini poslaniku njemačke CDU

Skupština Crne Gore, 21. oktobar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Slaven Radunović i predstavnici poslaničkih klubova Borislav Banović (SDP), Goran Danilović (DF), Aleksandar Damjanović (SNP), Azra Jasavić (Pozitivna Crna Gora), kao i generalni sekretar crnogorskog parlamenta Damir Davidović bili su domaćini poslaniku njemačke Hrišćansko-demokratske unije (CDU) u Bundestagu Peteru Bejeru (*Peter Beyer*) i Nj.E. Gudrun Elizabet Štajnaker (*Gudrun Elisabeth Steinacker*), ambasadorke Njemačke u Crnoj Gori.

Povodom objavljenog Izvještaja o napretku Crne Gore, poslanik Bundestaga Peter Bejer kazao je da je napredak Crne Gore značajan, a zanimalo ga je viđenje crnogorskih parlamentaraca o napretku Crne Gore na putu EU i NATO integracije, te uloga poslanika u tom procesu.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović kazao je da Izvještaj o napretku predstavlja realan presjek stvari, ali da evidentno postoje određeni problemi kada je poglavlje 23 u pitanju. Radunović je podsjetio da je Odbor za evropske integracije do sada razmatrao 21 pregovaračku poziciju, te da su za sedam pozicija jednoglasno usvojene izmjene.

Goran Danilović kazao je da je svih dvadeset poslanika te koalicije saglasno oko ubrzanja EU integracija, kao i da bi se trebalo ozbiljnije uhvatiti u koštac sa problemima konstatovanim u poglavljima 23 i 24. Što se tiče NATO integracija, DF smatra da je referendum jedino legitimno rješenje. Poslanici Radunović i Danilović istakli su bolje uslove za rad poslanika u odnosu na period od prije pet godina, što se ogleda u većem broju i kvalifikacijama službenika što je, kako su rekli, zasluga generalnog sekretara Skupštine Crne Gore Damira Davidovića.

Aleksandar Damjanović, šef Kluba SNP-a podsjetio je i na transparentnost Skupštine Crne Gore u odnosu na druge državne institucije, što ga čini i najotvorenijim parlamentom u Evropi, u smislu da su sve sjednice u Skupštini Crne Gore otvorene za medijsko praćenje, što nije slučaj ni u Bundestagu.

Poslanica Pozitivne Crne Gore Azra Jasavić na temu EU i NATO integracija kazala je da stranka koju predstavlja ne pravi razliku, već da su oba procesa za njih podjednako značajna. Ona smatra da su NATO integracije jednako važne za Crnu Goru u smislu osiguravanja bezbjednog i stabilnog prostora, kao preduslova za ekonomski napredak. Jasavić vjeruje da bez tih preduslova nema stranih investicija, pa samim tim ni otvaranja novih radnih mjesta u Crnoj Gori.

Šef poslaničkog kluba SDP-a Borislav Banović kazao je da je vidljiv napredak Crne Gore na putu ka EU i NATO, u čemu je svoju značajnu ulogu imao i crnogorski parlament i crnogorski parlamentarci. Poslanik Banović ukazao je na problem broja poslanika u Skupštini Crne Gore koji nijesu, kao što je slučaj u parlamentima u regionu, usko vezani za samo jednu oblast koju prate kroz rad radnih tijela, već je slučaj da jedan poslanik prati više oblasti. Banović zato smatra neophodnim specijalizaciju poslanika.

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore Damir Davidović potvrdio je napredak skupštinske službe u proteklih pet godina, rekavši da je za to najzaslužnije uvođenje principa planiranja od 2010. godine, kroz izradu akcionih planova. Generalni sekretar istakao je da je crnogorski parlament najviše uključen u proces EU integracija u odnosu na sve druge parlamente zemalja koje čekaju prijem, kao i to da je Skupština Crne Gore jedina institucija koja ima Strategiju razvoja ljudskih resursa, Strategiju obuke zaposlenih i finansijsku nezavisnost. Generalni sekretar Skupštine Crne Gore istakao je na kraju i da je Služba Skupštine Crne Gore jedina parlamentarna administracija koja je učestvovala u procesu skrininga.

Zajednički je zaključeno da su pred Crnom Gorom i novi napredak i novi izazovi, kao i da je vladavina prava ključni faktor za dalji EU i NATO proces integracija.

Održan koordinacioni sastanak predstavnika Evropskog parlamenta i nacionalnih korespondenata parlamenata Zapadnog Balkana i Turske

Bar, 28. oktobar 2014. godine

Sastanak predstavnika EP-a i nacionalnih korespondenata parlamenata Zapadnog Balkana i Turske obilježila je evaluacija Pretpristupnog programa podrške Evropskog parlamenta nacionalnim parlamentima Zapadnog Balkana i Turske za 2014. godinu, ali i razmjena mišljenja o prioritetnim zadacima i temama za narednu godinu.

Direktor Direktorata za pružanje demokratske podrške Generalnog direktorata za vanjske politike Evropskog parlamenta Kristijan Huber (*Christian Huber*) osvrnuo se na rezultate ovogodišnjih izbora za Evropski parlament, te istakao da je uspostavljen novi sastav izvjestilaca za zemlje u regionu. Za Crnu Goru izvjestilac je Čarls Tanok (*Charles Tannock*), dok je šefica Delegacije EP-a u Parlamentarnom odboru za stabilizaciju i pridruživanje Analiz Dods (*Anneliese Dodds*). Tom prilikom kazao je da će u narednom periodu fokus biti na reformama i demokratizaciji institucija, ali i da je u vremenu u kojem, kako je najavljeno, neće biti novih proširenja, program podrške nacionalnim parlamentima posebno važan.

Učesnici sastanka iznijeli su predloge za organizovanje seminara koji će za ishod imati dublju analizu pitanja na dnevnom redu, kako za poslanike tako i za službenike nacionalnih parlamenata. Pohvaljeno je organizovanje seminara po principu rotiranja zemalja kao organizatora, te istaknute studijske posjete i programi stažiranja kao najefikasniji vid pružanja podrške. Među predlozima za teme koje bi bile predmet rasprave u okviru programa za narednu godinu istakla su se pitanja iz oblasti pravosuđa, poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Pored predstavnika Evropskog parlamenta, na sastanku su učestvovali korespondenti nacionalnih parlamenata Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Srbije i Crne Gore, kao i predstavnik Regionalnog sekretarijata za parlamentarnu saradnju u Jugoistočnoj Evropi (RSPC SEE).

Sastanak saradnika u Odboru sa političkim asistentom u Ambasadi Finske

Skupština Crne Gore, 18. decembar 2014. godine

Saradnici u Odboru za evropske integracije Andrej Orlandić i Marija Milošević održali su sastanak sa Jovanom Krajnović, političkim asistentom u Ambasadi Finske.

Sastanak je obilježio razgovor o razvoju uloge i nadležnosti Odbora za evropske integracije od vremena zajedničkog, Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, do samostalnog Odbora, formiranog kao jedinog odgovornog radnog tijela u okviru parlamentarne dimenzije pregovora sa EU. Istaknuto je da je Odbor, u skladu sa svojim nadležnostima, razmotrio nacrt pregovaračkih pozicija za pregovore sa EU za 21 poglavlje, te da je jednoglasno donijet predlog za izmjenu čak sedam nacrt pregovaračkih pozicija, dok su za ostale nacrt jednoglasno usvojena pozitivna mišljenja. Naglašeno je da u prilog značaju izmijenjenih pozicija govori činjenica da Hrvatska u toku pregovora nije imala nijednu izmjenu nacrt pregovaračke pozicije. Dalje, parlamentarna diplomatija u kontekstu pristupanja EU takođe predstavlja veoma važan segment rada Odbora. S tim u vezi, akcentovano je da su održani brojni bilateralni sastanci članova Odbora sa predstavnicima evropskih institucija, parlamenata država članica EU, kao i sa ambasadorima brojnih evropskih zemalja, među kojima je i posjeta Parlamentu i Vladi Finske sredinom februara tekuće godine. Osim toga, bilo je riječi o organizovanju javnih tribina, te otvaranju „Facebook“ i „Twitter“ naloga, čime je Odbor pokazao volju za unapređenjem transparentnosti i inkluzivnosti sveobuhvatnog procesa pregovora, ali i za približavanjem procesa integracija građanima, kao budućim njegovim ključnim nosiocima.

Gošća je izrazila zainteresovanost za tok donošenja Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU, zatim za mogućnosti za donošenje Zakona o Skupštini, ali i za sprovođenje Akcionog plana za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine i sl.

Na kraju sastanka, Krajnović je iskazala zahvalnost zbog pružene prilike za razgovor i izrazila spremnost za dalju saradnju kroz, eventualno, skorije organizovanje posjete ambasadora Finske Skupštini Crne Gore.

Održana javna debata Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o Poglavlju 1 – Sloboda kretanja roba

Podgorica, 19. novembar 2014. godine

Javnu debatu o pregovaračkom poglavlju 1 – Sloboda kretanja robe, u organizaciji Kancelarije glavnog pregovarača za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u saradnji s Britanskim savjetom u Crnoj Gori, obilježili su rasprava o sadržaju poglavlja i predstavljanje dosadašnjih rezultata i predstojećih zadataka u ovom poglavlju.

Na skupu su govorili državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador Aleksandar Andrija Pejović, ambasador Ujedinjenog Kraljevstva u Crnoj Gori Ijan Viting (*Ian Whitting*) i šefica Radne grupe za ovo poglavlje Nina Vujošević.

Istaknuto je da poglavlje 1 nije prominentno u medijima, ali ono ne samo da je jedno od najtežih, već je i poglavlje koje odražava suštinu integracija kroz nastojanje da ponudi trgovcima priliku da budu konkurentni na evropskom tržištu. Naizgled tehničko, ovo poglavlje predstavlja srž funkcionisanja Evropske unije. Crnoj Gori je omogućeno da sve ono što proizvede bude po standardu i kvalitetu jednako evropskom, te da svi proizvodi budu zaštićeni na način na koji se to čini u državama članicama. Pejović je istakao da je Strategija o ovom poglavlju usvojena, te da ista ima za cilj trasiranje puta Crne Gore ka EU.

Ambasador Viting je mišljenja da u konačnom, najveće dostignuće Evropske unije upravo jeste jedinstveno tržište, a potrebno je osigurati jedinstvenost u pružanju usluga, zajedničkom razvoju država, zapošljavanju i oblasti digitalne ekonomije, a sve u cilju dostizanja konkurentnosti.

Nina Vujošević, govoreći u svojstvu šefice Radne grupe za ovo poglavlje, kazala je da je pomenuto poglavlje najkompleksnije, te da je u njemu sadržan značajan dio primarnih i sekundarnih izvora prava EU. U tom smislu, Crna Gora ima obavezu usaglašavanja sa članovima 34 i 36 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, te sa direktivama i regulativama u dijelu horizontalnih i vertikalnih mjera. Prema njenim riječima, potpuna usaglašenost nacionalnog zakonodavstva sa evropskim očekuje se 2018. godine.

Održan sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Johannesom Hanom

Skupština Crne Gore, 21. novembar 2014. godine

Sastanak predsjednika i članova Odbora za evropske integracije sa Johannesom Hanom, novim evropskim komesarom za politiku susjedstva i pregovore o proširenju, obilježila je konstruktivna rasprava o prioritetima Evropske unije u narednom petogodišnjem periodu u pogledu proširenja, kao i o obavezama Crne Gore u predstojećim fazama pregovora.

U svom izlaganju, Han je istakao da njegova posjeta Crnoj Gori u prvom mjesecu mandata ukazuje na posvećenost Komisije procesu proširenja i značaj politike susjedstva. Tokom razgovora sa članovima Odbora, Han je apostrofirao važnost uspostavljanja vladavine prava i istovremeno stimulisanja ekonomskog razvoja kao međusobno uslovljenih procesa. Komentarišući izjavu predsjednika Evropske komisije Žan Kloda Junkera u pogledu proširenja u narednih pet godina, Han je istakao da tu poruku svakako ne treba shvatiti kao zastoje u pregovorima, već naprotiv, kao fakticitet trenutne spremnosti ne samo Unije, već i država aspiranata koje nastoje da na kvalitetan i održiv način ispune obaveze za članstvo. Kada je riječ o ekonomskom ulaganju, Han je mišljenja da nije potrebno ulagati samo u saobraćaj, već i u energetiku, kao i informacionu infrastrukturu. S tim u vezi, Evropska unija je voljna da finansijski i dalje podržava Crnu Goru u cilju olakšavanja procesa pristupanja, pod uslovom da investiranje prate kvalitetne reforme, jačanje konkurentnosti i bolji životni standard građana.

Članovi Odbora za evropske integracije pozdravili su podršku koju Evropska unija pruža Crnoj Gori u cilju sprovođenja reformi i istakli postojanje političkog konsenzusa i široke podrške građana u pogledu članstva Crne Gore u EU. Zajednički je ocijenjeno da brzina integracija zavisi od volje i spremnosti samih država aspiranata, te ukazano na odgovornost svih političkih subjekata u pogledu sprovođenja reformi i obezbjeđivanja mjerljivih rezultata.

Poslanici su naglasili uspješnu saradnju Skupštine i Delegacije EU, a upravo se na bazi zajedničkog rada i timskog duha, kroz prizmu pozitivne konkurencije, zasniva i cijeli proces pristupanja.

Ispred Odbora za evropske integracije na sastanku učestvovali su predsjednik Slaven Radunović i članovi Odbora Nada Drobnjak, Azra Jasavić, Predrag Sekulić, Obrad Mišo Stanišić, Genci Nimanbegu, Predrag Bulatović i Koča Pavlović.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao na javnoj debati o poglavlju 19 – Socijalna politika i zapošljavanje

Podgorica, 24. decembar 2014. godine

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je na javnoj debati, na temu poglavlja 19 – Socijalna politika i zapošljavanje. Debatu je organizovalo Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, a pored predsjednika Radunovića, govorili su glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović, šef Delegacije EU u Crnoj Gori Mitja Drobnič, ambasador Ujedinjenog Kraljevstva Ijan Viting, kao i direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanja Ministarstva rada i socijalnog staranja Arijana Nikolić Vučinić.

Predsjednik Radunović ukazao je na neophodnost jačanja implementacije zakona, u pogledu zaštite prava radnika, ali i u pogledu obezbjeđivanja mogućnosti za nova zapošljavanja. Kao posebno ranjive kategorije, on je naveo osobe sa invaliditetom i RAE populaciju, čije društveno osnaživanje treba sprovoditi upravo kroz programe zapošljavanja i osposobljavanja za samozapošljavanje. Radunović je pomenuo i problem visoke nezaposlenosti mladih, istakavši da je Program stručnog osposobljavanja obezbijedio priliku za posao mnogim crnogorskim visokoškolcima, ali da je u njegovom sprovođenju bilo i određenih problema. On je zaključio time da je neophodna saradnja svih aktera u cilju unapređenja ove oblasti, kako bi bili zadovoljni radnici, poslodavci i država.

Ambasador Aleksandar Andrija Pejović predstavio je glavne aspekte ovog poglavlja, istakavši da socijalna politika i zapošljavanje čine okosnicu strategije Evropa 2020. Pejović je naročito izdvojio sveprisutnost, odnosno povezanost ove oblasti sa poglavljima 23 i 24 u pogledu anti-diskriminacije i borbe protiv korupcije, kao i sa poglavljem 26, u kontekstu zapošljavanja mladih i povezivanja obrazovnog procesa sa tržištem rada.

Šef Delegacije EU Mitja Drobnič kazao je da građani imaju direktnu korist od ove oblasti, kroz jednostavnije zapošljavanje, poboljšanje prava iz radnog odnosa i dr. Iako EU u ovom kontekstu postavlja samo osnovni korpus pravila, a razvoj politika prepušta državama članicama, on je istakao da ipak postoje obavezujuća pravila, u pogledu zabrane diskriminacije na osnovu rasne i etničke pripadnosti, religije i vjere, invaliditeta, starosne dobi i seksualne orijentacije.

Ambasador Ijan Viting podijelio je sa učesnicima iskustva Ujedinjenog Kraljevstva, istakavši da u njegovoj državi postoje različiti politički stavovi o uspostavljanju balansa između „sigurnosne mreže“ i podsticaja za biznis. On je dodao da se udio EU u svjetskoj ekonomiji smanjuje, a da je jedan od uzroka ove pojave pretjerana regulacija.

Arijana Nikolić Vučinić kazala je da se aktivno radi na unapređenju zakonodavstva, u odnosu na pitanja poput radnih sporova, volonterskog rada, te prava osoba sa invaliditetom. Početno mjerilo za otvaranje ovog poglavlja, kako je ona istakla, predstavlja upravo postepeno usklađivanje zakonodavstva sa pravom EU.

U toku debate, zainteresovani su postavljali pitanja u vezi sa pravima osoba sa invaliditetom, slijepih i slabovidnih osoba i RAE populacije, te govorili o određenim problemima u funkcionisanju sindikalnih organizacija.

3.3. Komunikacija Odbora sa građanima Crne Gore

Održana javna tribina na temu „Crna Gora i Evropska unija – Slobodno kretanje kapitala“

Skupština Crne Gore, 29. januar 2014. godine

Na tribini Odbora za evropske integracije, kojom je moderirao predsjednik Odbora Slaven Radunović, panelisti su bili Aleksandar Andrija Pejović, državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, Nikola Fabris, viceguverner Centralne banke Crne Gore za finansijsku stabilnost i platni promet i pregovarač za poglavlje 4 i Dragan Radanović, menadžer u Sekciji za saradnju i pomoć Delegacije EU u Crnoj Gori.

Slobodno kretanje kapitala koje tretira Pregovaračko poglavlje 4 je, kako je na tribini naglašeno, jedna od četiri ekonomske slobode, koje predstavljaju temelj Jedinog tržišta EU. Istaknuto je da ova oblast obuhvata tri segmenta: slobodu kretanja kapitala i plaćanja, usluge platnog prometa i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Na tribini je apostrofiran značaj slobodnog kretanja kapitala, u smislu povoljnosti koje neophodnim usklađivanjem i uspostavljanjem dobrog normativnog okvira može donijeti građanima i privrednim društvima prilikom svog ekonomskog poslovanja. Takođe, istaknuto je da je sloboda kretanja kapitala jedinstvena po tome što se odnosi i na kretanje kapitala između država članica EU i trećih zemalja.

Kao veoma važan segment ovog poglavlja apostrofirana je i povezanost dijela poglavlja 4 koji se odnosi na pranje novca i finansiranje terorizma sa poglavljima 23 i 24, u dijelu efikasne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. Zakonodavni okvir je, kako su panelisti kazali, u velikoj mjeri usklađen sa zakonodavstvom EU uz napomenu da će istekom važenja SSP-a određeni zakoni pretrpjeti određene izmjene, poput onog koji tretira pitanje liberalizacije trgovine nekretninama za državljane EU pod jednakim uslovima kao za državljane Crne Gore.

Prisutni su ovom prilikom iskazali interesovanje za pitanja restitucije, ističući da postoji značajan broj neriješenih slučajeva koji čekaju epilog već dugi niz godina. Takođe, riječi je bilo i o uvođenju PayPal sistema, imajući u vidu da Poglavlje 4 tretira i ovu oblast. S tim u vezi, rečeno je da Crna Gora u pravnom smislu nema poteškoća za priključenje istom, ali da se na to čeka poziv iz PayPal kompanije, koja dosad nije iskazala interesovanje za tržište Crne Gore.

Javna tribina Odbora za evropske integracije na temu „Crna Gora i Evropska unija: zakonodavstvo u oblasti poreza“

Skupština Crne Gore, 18. februar 2014. godine

Javnu tribinu na temu „Crna Gora i Evropska unija: zakonodavstvo u oblasti poreza“ obilježila je sveobuhvatna rasprava o propisima u oblasti poreske politike, kao i o uticaju koji oporezivanje ima na svakodnevni život građana.

O sadržaju poglavlja u pogledu zakonodavnog okvira i stepena usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima, govorili su Slaven Radunović, predsjednik Odbora za evropske integracije, Nikola Vukićević, generalni direktor Direktorata za budžet Ministarstva

finansija i pregovarač za poglavlje 16, Novo Radović, pomoćnik direktora Poreske uprave u Sektoru za praćenje poreskih propisa i inspeksijski nadzor i član Radne grupe za poglavlje 16, kao i Dragan Radanović, menadžer u Sekciji za saradnju i pomoć Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

Zakonodavni okvir u ovom poglavlju podrazumijeva direktne i indirektne poreze, administrativnu i uzajamnu saradnju između poreskih i carinskih organa zemalja članica, kao i oblast operativnih kapaciteta i kompjuterizacije. Na tribini je istaknuto da poresku politiku naše države karakteriše visok stepen usklađenosti sa evropskim zakonodavstvom, ali i da se mogu očekivati prelazna razdoblja za implementaciju određenih evropskih propisa, kako bi se zaštitili ekonomski interesi građana.

Ukazujući na važnost sadržaja svakog od pregovaračkih poglavlja, naglašeno je da u procesu pregovora treba prevazići sve eventualne razlike u mišljenjima, u cilju ostvarenja što boljeg životnog standarda građana i dostizanja evropskih vrijednosti.

Dobra praksa razmatranja sadržaja pregovaračkih poglavlja nastavlja se i ovom tribinom, koja je organizovana prije sjednice Odbora na kojoj će biti razmotren Nacrt pregovaračke pozicije za poglavlje 16, a u namjeri da se doprinese povećanju stepena transparentnosti i inkluzivnosti, kao važnih elemenata pregovaračkog procesa.

Tribinu su ispratili poslanici Nada Drobnjak, Dritan Abazović, Mladen Bojanić, kao i predstavnici relevantnih državnih institucija, nevladinog sektora i službi zainteresovanih odbora Skupštine.

Članovi Odbora održali tribinu u Gimnaziji i sastanak sa rukovodstvom Prijestonice Cetinje

Cetinje, 9. april 2014. godine

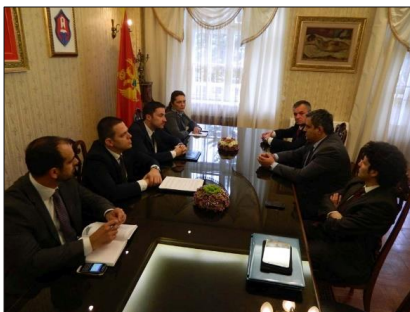
Predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije održali su tribinu sa učenicima Gimnazije na Cetinju, tokom koje su predstavili ideju evropskog zajedništva i blagodeti koje proističu iz članstva u Evropskoj uniji. Ovom prilikom, istaknuto je da će potpuna implementacija evropskog zakonodavstva, nakon postupka aproksimacije, ukazati na sve prednosti koje društvo može očekivati od članstva u Uniji.

Da put u EU nije jednostavan, pokazuje i kompleksan mehanizam propisa i pravila, koje je neophodno uvesti u pravni sistem naše države, kazali su poslanici. Dodali su da iako Vlada vodi pregovore, uloga Skupštine je važna sa aspekta praćenja istih, prilikom čega se vodi računa o očuvanju nacionalnih interesa i vrijednosti.

Učenici su se interesovali za sljedeća pitanja: da li je crnogorska privreda konkurentna za predstojeće izazove, da li je obrazovni sistem postavljen na osnovama koje odgovaraju budućem evropskom tržištu, te da li je crnogorska turistička ponuda na nivou koji imaju države EU. Nakon pitanja i komentara učenika, koji su pokazali zavidno znanje o procesu evropskih integracija, a tokom kojih su se osvrnuli na ono što posebno interesuje njihovu populaciju, na tribini je zaključeno da je širenje svijesti o evropskim vrijednostima među mladima važno za budućnost Crne Gore. Nakon tribine, predsjednik Odbora Slaven Radunović dao je intervju za školski časopis cetinjske Gimnazije.

Tokom sastanka članova Odbora sa rukovodstvom Prijestonice Cetinje, istaknuto je da je upravo ova opština među prvim u Crnoj Gori u kojoj je na lokalnom nivou formirano Odjeljenje za evropske

integracije, zaduženo za apliciranje projekata iz IPA fondova. Kroz međuopštinsku i prekograničnu saradnju, Prijestonica materijalizuje status države u procesu evropskih integracija, koristeći pomoć fondova koji su joj na raspolaganju. Aktivan odnos Opštine prema ovom pitanju ogleda se u broju projekata koji su uspješno ostvareni ili je njihovo sprovođenje u planu, a koji se u najvećem dijelu finansiraju iz ovih fondova, među kojima se izdvaja projekat za kanalizacionu mrežu i unapređenje energetske efikasnosti na građevinama od kulturne i istorijske važnosti.

U aktivnostima Odbora na Cetinju, učestvovali su predsjednik Slaven Radunović i članovi Odbora Srđa Popović, Koča Pavlović i Dritan Abazović.

Javna tribina Odbora za evropske integracije o poglavljima 2 – Sloboda kretanja radnika i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja

Podgorica, 14. april 2014. godine

U cilju upoznavanja sa sadržajem pregovaračkih poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, ova javna tribina okupila je predstavnike državnih institucija, civilnog sektora, medija i zainteresovanu javnost.

Šef delegacije EU u Crnoj Gori ambasador Mitja Drobnič na početku je ukazao na značaj uloge Odbora za evropske integracije u pregovaračkom procesu u pogledu unapređenja transparentnosti i inkluzivnosti. Dalje, on je naglasio da slobodno kretanje radnika predstavlja jedno od temeljnih prava EU, ali i faktor konkurentnosti na njenom tržištu, te da doprinosi ne samo povećanju zaposlenosti, već i rješavanju strukturnih problema društva kroz unapređenje stručnosti i obezbjeđenje sveobuhvatnog pozitivnog uticaja na ekonomski rast. Ambasador je skrenuo pažnju prisutnima da se tokom pregovora može očekivati da države članice traže prelazna razdoblja za Poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika, ali da to ne predstavlja specifičnost u odnosu na Crnu Goru, već da je takva praksa poznata još od velikog proširenja 2004. godine. Ograničenja imaju za cilj smanjenje eventualnih zloupotreba nesmetanog boravka i rada pod jednakim uslovima u svim državama članicama EU.

Na tribini je bilo riječi o mogućnostima koje pružaju EURES mreža i evropska kartica za zdravstveno osiguranje. EURES predstavlja instrument poboljšanja mobilnosti odnosno prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage na evropskom tržištu rada. Svrha EURES-a je pružanje informacija, savjetovanja i usluga posredovanja kako za poslodavce, tako i za one koji traže posao. S druge strane, smisao evropske kartice za zdravstveno osiguranje je pružanje neophodnih zdravstvenih usluga van granica matične države članice. Iako će mogućnost korišćenja imati tek kao članica EU, Crna Gora već sada nastoji da potpiše bilateralne sporazume o korišćenju evropske kartice za zdravstveno osiguranje sa zemljama članicama EU.

Kada je riječ o poglavljju 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, zajednički je ocijenjeno da je potrebno dodatno usklađivanje i jačanje administrativnih kapaciteta. S tim u vezi, neophodno je podizanje svijesti u Crnoj Gori o pravima potrošača, kako bi ista bila zaštićena. U tom pogledu najvažniju ulogu imaju organizacije za zaštitu potrošača koje u saradnji sa državom treba da obezbijede programe

edukacije i efikasnog informisanja, koji će doprinijeti poznavanju mehanizama zaštite interesa potrošača.

Na tribini, kojom je moderirao predsjednik Odbora Slaven Radunović, osim ambasadora Mitje Drobniča, uvodničarke u temu bile su Arijana Nikolić Vučinić, članica Pregovaračke grupe za Poglavlje 2, Vukica Jelić, šefica Radne grupe za Poglavlje 2, te Rada Marković šefica Radne grupe za Poglavlje 28. Tribini su prisustvovali poslanici Koča Pavlović i Goran Tuponja, te predstavnici državnih institucija, civilnog sektora, medija i zainteresovana javnost.

Održana javna tribina posvećena pregovaračkom poglavlju 29 – Carinska unija

Skupština Crne Gore, 24. april 2014. godine

Tribinu Odbora za evropske integracije obilježila je rasprava o pitanjima u okviru pregovaračkog poglavlja 29 – Carinska unija, koja je okupila poslanike, predstavnike Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, te predstavnike državnih institucija, nevladinog sektora i medija, s ciljem upoznavanja sa sadržajem samog poglavlja.

U svom uvodnom obraćanju, Nikola Vukićević, član Pregovaračke grupe i pomoćnik ministra finansija, istakao je da carinska unija predstavlja jedan od kamena temeljaca evropskih integracija i ključnu komponentu dobrog funkcionisanja unutrašnjeg evropskog tržišta. On je dodao da za Crnu Goru nema prepreka kada je riječ o otvaranju pregovora u poglavlju 29 i da Crna Gora ulaže velike napore, kako bi danom pristupanja bila potpuno spremna za ulazak u Uniju. Stoga, u pregovorima za ovo poglavlje neće biti mjerila za otvaranje, a Crna Gora neće tražiti prelazna razdoblja. On je izrazio očekivanje da će ulaskom u Uniju cijene proizvoda iz EU biti niže, te kazao da je Crna Gora u obavezi da otvori tržište koje će biti konkurentno evropskom.

Milan Martinović, član Radne grupe za pomenuto poglavlje govorio je o tehničkom aspektu, kao i specifičnostima samog poglavlja. S tim u vezi, on je istakao da je u ovoj oblasti, osim usklađivanja zakonodavstva sa pravom EU, potrebno ojačati i ljudske resurse, naročito u Upravi carina. Samo tokom procesa analitičkog pregleda, kako je kazao, angažovano je 30-ak eksperata iz država EU. Odgovarajući na pitanje predstavnika Saveza sindikata Crne Gore, Martinović je naglasio da u pogledu zapošljavanja u Upravi carina, nakon pristupanja, neće postojati carinske kontrole na granicama prema državama članicama, što se može odraziti i na broj zaposlenih u Upravi, odnosno na potrebu za prekvalifikacijama.

Tokom rasprave, pitanja koja su se istakla kao interesantna ticala su se posljedica suspenzije bilateralnih sporazuma o trgovinskim odnosima Crne Gore sa trećim zemljama, zatim mogućnostima izvoza proizvoda koji važe za nacionalne, iako njihove osnovne sirovine nijesu izvorno crnogorske, kao i pitanja koja su se odnosila na sistematizaciju zaposlenih u Upravi carina, te mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta.

Moderator tribine bio je predsjednik Odbora Slaven Radunović, a osim članova Odbora za evropske integracije, tribini su prisustvovali predstavnici matičnih odbora, čija se nadležnost oslanja na sadržaj Poglavlja 29 – predstavnici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, kao i Odbora za antikorupciju.

Održana javna tribina na temu „Zakonodavstvo Crne Gore i EU u poglavljima 9 – Finansijske usluge i 30 – Vanjski odnosi“

Podgorica, 9. jul 2014. godine

Odbor za evropske integracije organizovao je javnu tribinu na temu „Zakonodavstvo Crne Gore i EU u poglavljima 9 – Finansijske usluge i 30 – Vanjski odnosi“, u prostorijama EU Info centra.

Moderator javne tribine bio je Slaven Radunović, predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, a panelisti Nikola Fabris, viceguverner Centralne banke za finansijsku stabilnost i platni promet i pregovarač za poglavlje 9 i Goran Šćepanović, generalni direktor za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom Ministarstva ekonomije i šef Radne grupe za pripremu pregovora u poglavlju 30.

U uvodnom obraćanju, predsjednik Odbora Slaven Radunović je predstavio zakonodavni okvir u poglavljima 9 i 30. Kako je kazao, poglavlje 9 se sastoji od pravila i mehanizama za funkcionisanje institucija koje pružaju finansijske usluge, kao što su banke, osiguravajuća društva i penzijski fondovi, pa je stoga adekvatno regulisan zakonski okvir od suštinske važnosti ne samo za napredak u pregovorima sa EU, već i za poboljšanje nivoa usluga koje one pružaju građanima. Sa druge strane, vanjski odnosi predstavljaju okvir za uspostavljanje trgovinskih veza sa drugim zemljama, a od tog okvira zavisi koliko će Crna Gora biti prisutna na svjetskom ekonomskom tržištu.

Pregovarač za poglavlje 9 Nikola Fabris je predstavio zadatke koji u ovom poglavlju očekuju Crnu Goru u narednim fazama pregovora. Istakao je da je neophodno usaglasiti zakonodavstvo u pogledu nivoa bankarskih depozita za koje garantuje država i nivoa osiguranih suma i premija osiguranja za osiguranje motornih vozila, ali i raditi na unapređenju administrativnih kapaciteta Agencije za nadzor osiguranja. Takođe, on je napomenuo da će se u narednom periodu raditi na kreiranju bankarske unije u okviru Eurozone, za šta je Crna Gora u načelu izrazila interesovanje. Po njegovim riječima, Crna Gora je postigla visok nivo usklađenosti zakonodavstva u ovom poglavlju, pa nema prepreka za njegovo skorašnje otvaranje, što se očekuje u posljednjem kvartalu 2014. godine.

Šef Radne grupe za poglavlje 30 Goran Šćepanović je istakao da, iako se ova oblast smatra jednostavnom, čak 25% svih direktiva EU potpada pod domen vanjskih odnosa. U tom pogledu, najvažniji posao uslijediće u periodu pred pristupanje Uniji, kad će biti neophodno pripremiti zakonodavni okvir za pristupanje trgovinskim sporazumima EU, ali i objasniti privrednicima i građanima koje su konkretne koristi od tih sporazuma. Šćepanović je naveo da je neophodno izmijeniti set zakona, kako bi se Crna Gora uskladila sa propisima u oblasti kontrole izvoza robe dvostruke namjene, kontrole izvoza naoružanja i vojne opreme, te propisima u okviru Procesa Kimberli, koji se odnosi na rješavanje međunarodnog problema trgovine nebrušenim dijamantima, kojom se finansiraju ratovi i drugi oružani sukobi. Pored toga, po pristupanju, Crna Gora treba da prihvati Opštu šemu preferencijala EU, sa ciljem razvoja trgovine malih i nerazvijenih zemalja, kao i obavezu izdvajanja iz budžeta za razvojnu politiku i humanitarnu pomoć EU.

Tokom rasprave, učesnici su bili zainteresovani za to u kojoj mjeri će premije osiguranja motornih vozila biti povećane u narednom periodu, kao i za to da li ima mogućnosti za povećanje nivoa zaštite bankarskih depozita, u skladu sa nivoima propisanim u Evropskoj uniji. Pored toga, predmet rasprave na tribini bile su moguće posljedice koje će izlazak Crne Gore iz CEFTA sporazuma po pristupanju EU imati po njene trgovinske odnose sa susjednim državama.

Članovi Odbora za evropske integracije ugostili polaznike XIII Škole demokratskog rukovođenja

Skupština Crne Gore, 17. oktobar 2014. godine

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se sa polaznicima XIII Škole demokratskog rukovođenja i tom prilikom predstavili su rad Odbora, njegovu ulogu kao stožera parlamentarne dimenzije evropskog procesa, ali i raspravljali o aktuelnim izazovima na putu Crne Gore ka članstvu u EU.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović upoznao je prisutne sa aktivnostima Odbora i istakao uticaj ovog radnog tijela u fazi pregovora, kroz dosadašnje razmatranje ukupno 21 nacрта pregovaračkih pozicija, od kojih je izmijenjeno njih sedam. Prema njegovim riječima, Odbor za evropske integracije se može pohvaliti snažnom dinamikom rada, u duhu parlamentarnog konsenzusa u pogledu integracija Crne Gore u EU, ali i u duhu snažne posvećenosti poboljšanju životnog standarda građana.

Članica Odbora Nada Drobnjak kazala je da se demokratskim raspravama o sprovođenju reformi, uz zajedničku posvećenost evropskoj budućnosti Crne Gore, stiče potrebna objektivnost u sagledavanju pitanja od značaja za pregovarački proces. Ona je istakla da im u dostizanju datog cilja podršku pružaju i poslanici Evropskog parlamenta, kroz redovne susrete u okviru Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

Član Odbora Dritan Abazović govorio je o edukativnoj funkciji Odbora u oblasti evropskih integracija, te potrebi da se kod građana osigura jasan stav o procesu pristupanja izgrađen na činjenicama, kroz približavanje procesa i potrebu da se bude drugačiji, pritom pomenuvši „Facebook“ i „Twitter“ naloge Odbora, te organizaciju sjednica i javnih tribina u različitim gradovima Crne Gore.

Tokom rasprave, čula su se pitanja o izvjesnosti ulaska Crne Gore u EU, perspektivi same Unije, te o izazovima koji se nameću u daljim fazama pregovora. Na sastanku je istaknuto da je dostizanje evropskih standarda glavni cilj kojem Crna Gora treba da teži, bez obzira na perspektivu same Unije. U daljem procesu neophodna je uključenost svih aktera društva, te spremnost na reforme koje će Crnoj Gori donijeti željeni napredak u svim oblastima.

Održane tribine sa gimnazijalcima i sastanci sa rukovodstvom opština Berane i Bijelo Polje

Berane i Bijelo Polje, 7. novembar 2014. godine

Na tribinama održanim u Beranama i Bijelom Polju, đacima su se obratili predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, Šefkija Murić i Koča Pavlović, fokusirajući se na važnost uloge mladih za proces evropskih integracija i dinamiku reformi u društvu. Poslanici su istakli da je organizovanje tribina sa srednjoškolcima jedan od načina koje Odbor koristi u cilju približavanja procesa pregovora građanima, posebno uzimajući u obzir da je većina sjednica posvećena pregovaračkom procesu zatvorena za javnost. Predstavljajući benefite koje mladi imaju u ovoj fazi integracija, poslanici su posebno istakli Erasmus+, novi program za obrazovanje, obuku, mlade i sport koji predstavlja promociju

mogućnosti učenja za građane u EU i izvan nje, saradnje između obrazovnih ustanova, organizacije mladih, lokalnih i regionalnih vlasti, kao i podrške u procesu reformi politika u zemljama članicama i saradnju sa zemljama koje nijesu dio Evropske unije.

Učenici su pokazali interesovanje za pitanja koja se odnose na reformu obrazovanja i njenu refleksiju u društvu, koji su to pozitivni aspekti pregovora, te koje su vrijednosti koje Crna Gora treba da sačuva, a koje da usvoji od Evropske unije. Međutim, bilo je i konkretnih komentara, vezano za eksploataciju nafte i gasa na teritoriji Prevlake i odražavanje ovog pitanja na odnose dvije države, zatim na prednosti i mane korišćenja eura u Crnoj Gori, te postoji li mogućnost za polarizaciju društva na one koji teže Evropskoj uniji i one koji su okrenuti Rusiji.

Sastanke sa rukovodstvom opština obilježila je razmjena mišljenja o mogućnostima produbljivanja saradnje na državnom i lokalnom nivou, kao i o realizovanim projektima, sa naglaskom na IPA program. U tome predstavnici pomenutih lokalnih samouprava spremno dijele svoja iskustva sa drugim opštinama, a kroz Komitet regiona osiguravaju kontakte na evropskom nivou. Na sastanku je istaknuto da se Crnoj Gori, u okviru Finansijskog programa IPA II nudi ukupno 270 miliona eura, te da je za korišćenje datih sredstava najbitnije obezbijediti kreativne ideje i administrativno tehnički kadar sposoban da napiše i realizuje projekat.

Predstavnici lokalne samouprave u Beranama pozitivno su ocijenili realizovani projekat Vatrogasnog doma, te istakli dva koja su u najavi – Kolektor, ukupne vrijednosti 10 miliona eura i Zgrade za izbjeglice, za koji se sredstva očekuju iz Regionalnog stambenog fonda. U Bijelom Polju, IPA projekti rađeni su u oblasti kulture, obrazovanja, socijalne zaštite, ali i infrastrukturni kao što su Kolektor za prečišćavanje otpadnih voda i Gradska parking garaža.

IV Sastav Odbora za evropske integracije

Slaven Radunović, predsjednik
Odbora

Marija Maja Čatović, članica od 9.
decembra, zamjenica predsjednika
od 12. decembra 2014. godine

mr Damir Šehović, član

dr Predrag Sekulić, član

Šefkija Murić, član

doc. dr Srđa Popović, član

Nada Drobňjak, članica

Obrad Mišo Stanišić, član od 13.
marta 2014. godine

Predrag Bulatović, član

mr Danko Šarančić, član

Genci Nimanbegu, član

Azra Jasavić, članica od 11.
novembra 2014. godine

Koča Pavlović, član

mr Dritan Abazović, član do 11.
novembra 2014. godine

dr Zoran Srzentić, član Odbora, a
zamjenik predsjednika od 16. aprila
do 11. novembra 2014. godine

SAVJETNIK U ODBORU

Andrej Orlandić, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA

Slaven Radunović, s.r.